

ROMÂNIA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINET PREȘEDINTE

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr. 557 A/2013

Domnului

**GEORGE CRIN LAURENTIU ANTONESCU
PREȘEDINTELE SENATULUI**

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATOR JURISDICTIONALĂ
3159 16 -09- 2013**

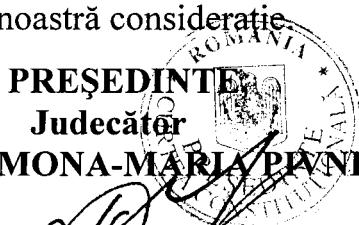
În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 30 de senatori, referitoare la neconstituționalitatea prevederilor "Art.I pct.(8), Art.I pct.(6) coroborat cu Art.I pct.(2) coroborat cu Art.I pct.(5) coroborat cu Art.I pct.(8), Art.I pct.(5), Art.I pct.(9) coroborat cu Art.I pct.(21) coroborat cu Art.I pct.(22), Art.I pct.(14), Art.I pct (15), Art.I pct.(16), Art.I pct.(20) de modificare a art.4, art.5, art.7 alin.1 lit.a și b, art.7 alin.2 și alin.5, art.8 alin.3 lit.a) - d), art.11 alin.1, art.13, art.14, art.15, Anexa 3 pct.3" din Legea de modificare și completare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân .

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 20 septembrie 2013, ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 25 septembrie 2013.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

**p. PREȘEDINTE
Judecător**

Prof.univ.dr.MONA-MARIA PIVNICERU

SENATUL ROMÂNIIEI
SECRETAR GENERAL
Nr. XXXV 5071
Data 16.09.2013

Parlamentul României
Senat
Secretar General

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDICTIONALĂ
Nr. 3188 / 16 -09- 2013

Domnului

AUGUSTIN ZEGREAN
PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(4) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem, alăturat, sesizarea cu privire la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân.

Precizăm că sesizarea de neconstituționalitate menționată, formulată în condițiile art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, a fost depusă la Senat în ziua de 16 septembrie 2013.

SECRETAR GENERAL

Ovidiu Marian

DOMNULUI MARIAN OVIDIU

SECRETAR GENERAL AL SENATULUI ROMANIEI

Domnule Președinte,

Subsemnatii senatori, membri ai Senatului Romaniei, identificați în anexa prezentei cereri, în exercitarea dreptului de a formula obiectii privind constitutionalitatea legilor înainte de promulgare, va solicita să inaintați catre Curtea Constitutională a Romaniei în vederea solutionarii

SESIZAREA

cu privire la neconstitutionalitatea prevederilor Art. I pct. (8), Art. I pct. (6) coroborat cu Art. I pct. (2) coroborat cu Art. I pct. (5) coroborat cu Art. I pct. (8), Art. I pct. (5), Art. I pct. (9) coroborat cu Art. I pct. (21) coroborat cu Art. I pct. (22), Art. I pct. (14), Art. I pct. (15), Art. I pct. (16), Art. I pct. (20) de modificare a art.4, art. 5, art. 7 alin. 1 lit. a și b, art. 7 alin. 2 și alin.5, art. 8 alin. 3 lit. a-d, art. 11 alin. 1, art. 13, art. 14, art.15, Anexa 3 pct. 3 din Legea de modificare și completare a O.U.G. 155/22.11.2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân din 10 septembrie 2013.

Anexam prezentei:

- Sesizarea neconstitutionalitate;
- Lista cu semnaturi.

Cu deosebit respect,

(Incișivă rezervată fizic)

Arcu
16.09.2013

DOMNULUI AUGUSTIN ZEGREAN
PREŞEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Domnule Președinte,

SESIZARE

cu privire la neconstituționalitatea prevederilor Art. I pct. (8), Art. I pct. (6) coroborat cu Art. I pct. (2) coroborat cu Art. I pct. (5) coroborat cu Art. I pct. (8), Art. I pct. (5), Art. I pct. (9) coroborat cu Art. I pct. (21) coroborat cu Art. I pct. (22), Art. I pct. (14), Art. I pct. (15), Art. I pct. (16), Art. I pct. (20) de modificare a art.4, art. 5, art. 7 alin. 1 lit. a și b, art. 7 alin. 2 și alin.5, art. 8 alin. 3 lit. a-d, art. 11 alin. 1, art. 13, art. 14, art.15, Anexa 3 pct. 3 din Legea de modificare si completare a O.U.G. 155/22.11.2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân din 10 septembrie 2013

Subsemnații senatori, identificați în anexa prezentei cereri,

În exercitarea dreptului de a formula obiectii privind constitutionalitatea legilor înainte de promulgare,

În temeiul dispozitiilor art. 146 litera a din Constituția României, art. 15, 16, 18 și următoarele din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale republicată,

Prin prezenta cerere vă solicităm să supuneți Legea de modificare si completare a O.U.G. nr. 155/21.11.2001 controlului de constitucionalitate, urmând să constatați neconstituționalitatea prevederilor mai sus menționate și să trimiteți legea spre o nouă reexaminare Parlamentului.

Solicităm Curții Constituționale menținerea jurisprudenței sale anterioare în materie (Decizia nr. 1/2012), neexistând indicii pentru schimbarea acesteia.

Solicităm Curții Constituționale să se pronunțe și cu privire la faptul că interpretarea textelor de lege criticate, în sensul care va fi arătat în Considerentele care urmează, este contrar Constituției.

Solicităm Curții Constituționale să se pronunțe cu privire la toate criticele și argumentele aduse prin prezenta Sesizare.

Solicităm Curții Constituționale să indice în mod distinct, în cazul admiterii cererii, pentru fiecare din criticele de neconstituționale aduse prin prezenta Sesizare, elementele de reexaminare care să fie avute în vedere de către Parlamentul României.

CONSIDERENTE

Critici de neconstituționalitate extrinsecă

Încălcarea art. 61 alin. 2 din Constitutie și art. 115 alin. 4 din Constituție

1. În ședința din 10.09.2013 Camera Deputatilor a adoptat Legea de modificare și completare a O.U.G. 155/22.11.2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, Lege trimisă spre reexaminare ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 1/2012.

Forma în care actul normativ a fost adoptată diferă fundamental, atât în ceea ce privește conceptia, cât și în ceea ce privește continutul, de cea adoptată de Senatul României la data de 12.03.2013. Printr-un Raport comun din 10.09.2013 al Comisiei pentru administrație publică, amenajarea teritoriului și echilibrul ecologic și al Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputatilor (comunicat chiar în ziua adoptării legii în plenul Camerei!), sunt aduse modificări de esență legii, existând diferențe semnificative între prevederile arătate ca fiind neconstituționale (art. 4, 7 și 11 etc.) în cazul celor două forme adoptate de Camere: sunt stabilite termene de revendicare, respectiv adoptie a câinilor fără stăpân mult mai scurte, sunt stabilite condiții mult mai drastice de eutanasiere, este exclusă posibilitatea returnării câinilor fără stăpân, sunt excluse organizațiile neguvernamentale într-o etapă importantă și sensibilă a programului de gestionare a câinilor fără stăpân (eutanasia) etc.

Fată de forma adoptată de Senat, Camera Deputatilor a modificat esențial legea, consecinta fiind dezbaterea unui act normativ cu formă fundamentală diferită, având un continut juridic diferit, inexistent în forma dezbatută de Senat.

Asa cum Curtea Constituțională a statuat constant în jurisprudenta sa (Decizia nr. 472 din 22.04.2008, Decizia nr. 710 din 6.05.2011), legea trebuie să fie rezultatul manifestării de voință concordante a ambelor Camere ale Parlamentului, respectarea principiului bicameralismului necesită ca o Camera sau alta să nu fie exclusă din mecanismul legiferării. Inclusiv prin Decizia Curții Constituționale nr. 1/2012, Curtea reține această critică și arată că un criteriu relevant diferența semnificativă între formele actului normativ adoptat de Cele două Camere, condiție care este întrunită în cazul legii adoptate de Camera Deputatilor la 10 septembrie 2013. Având în vedere diferențele majore de continut și reglementare ale actului normativ dezbatut și adoptat de Camera Deputatilor fătă de forma dezbatută și adoptată de Senat, apreciem că respectarea principiului bicameralismului, consacrat prin art. 61 alin. 2 din Constituție necesită analiza prevederilor nou introduse și de către Senatul României, camera de reflecție.

2. **Legea de gestionare este o propunere de completare și modificare a unei ordonanțe de urgență care nu are la bază o lege specială de abilitare, nefiind un caz excepțional ce ar impune intervenția Guvernului în adoptarea unei măsuri urgente.**

Se poate constata că atât ordonanța de urgență, cât și legea, nu au un preambul care să justifice intervenția legislativă în procedura de urgență și lipsește

fundamentarea soluțiilor pe date statistice relevante, studiu de impact, etc. În afară de încălcarea normelor de tehnică legislativă, care, în mod direct, nu reprezintă încălcări ale unor prevederi constituționale, O.U.G. nr. 155/2001 nu are la bază o lege specială de abilitare, cum ar fi Legea nr. 324/2001 sau Legea nr. 751/2001. Gestionarea câinilor fără stăpân nu este o situație excepțională, care să necesite măsuri în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public. Fără a o desconsidera, problema câinilor fără stăpân poate fi gestionată și rezolvată prin măsuri eficiente de către serviciile comunitare, politici publice coerente și alocarea unor resurse adecvate, asa cum vom arăta în cele ce urmează.

Critici de neconstituționalitate intrinsecă

I. Neconstituționalitatea prevederilor art. 7 alin. 1 lit. a și b și art. 7 alin. 2 din Legea de modificare și completare a O.U.G. 155/22.11.2001

1. Încălcarea art. 148 alin. 2 raportat la art. 11 alin. 1 din Constituție, cu referire la tratatele internaționale în materie

Facem în primul rând observația că problema eutanasiei câinilor fără stăpân și condițiilor în care este dispusă aceasta este principala problemă a legii. Eutanasia este o măsură extremă, care contravine prevederilor drepturilor animalelor recunoscute de instrumente internaționale, reglementări comunitare cu caracter obligatoriu. Legea de gestionare prevede soluția eutanasiei, care se poate aplica curent, în masă, animalelor fără stăpân, deși ar fi trebuit să fie aplicată numai în anumite condiții limitative și stricte, cu caracter excepțional.

Decizia Curții Constituționale nr. 1/2012, în mod amplu, clar și fără echivoc, a statuat că eutanasia prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.155/2001 trebuie aplicată cu respectarea Convenției europene pentru protecția animalelor de companie din 2003, ratificată de România la 6.08.2004 și intrată în vigoare la 1.03.2005.

Nu numai că prin dispozițiile criticate nu se face un efort de adevarare a legislației în materie la prevederile acestei Convenții, agravându-se soluția anterior reglementată (reglementarea anterioară înainte de intervenirea Deciziei Curții Constituționale nr. 1/2012, sau forma actualei reglementări în forma adoptată de Senat), ci stabilește ca soluție de fond, de esență, principală a legii la problema câinilor fără stăpân, previzibilă și neproporțională, eutanasia.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 este contrară, în spiritul și litera sa, prevederilor Convenției europene pentru protecția animalelor de companie, și nu adoptă măsuri potrivit dispozițiilor acesteia (art.1, art.3, art. 4, art.5, art.14, etc.).

Decizia Curții Constituționale nr. 1/2012 a reținut în motivarea sa prevederile Convenției europene pentru protecția animalelor de companie:

"Articolul 12 - Reducerea numărului de animale fără stăpân

Atunci când o parte estimează că numărul de animale fără stăpân constituie pentru ea o problemă, ea trebuie să ia măsurile legislative și/sau administrative necesare pentru reducerea numărului acestora prin metode care nu cauzează dureri, suferințe sau temeri evitabile.

a) Astfel de măsuri trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

(i) în cazul în care astfel de animale trebuie să fie capturate, aceasta trebuie să se facă astfel încât să producă minimum de suferințe fizice și psihice animalelor, în funcție de natura animalului;

(ii) în cazul în care animalele capturate sunt adăpostite sau sacrificiate, aceasta trebuie să se facă în conformitate cu principiile prezentei convenții.

b) Părțile sunt obligate să respecte:

(i) identificarea permanentă a câinilor și pisicilor prin mijloace corespunzătoare care să nu producă decât dureri, suferințe sau temeri ușoare ori temporare, cum ar fi tatuarea însoțită de înregistrarea numărului, precum și de numele și adresele proprietarilor;

(ii) reducerea reproductiei neplanificate a câinilor și pisicilor și încurajarea sterilizării acestora;

(iii) încurajarea persoanelor care au găsit un câine sau o pisică fără stăpân să semnaleze acest lucru autorității competente.

Articolul 13 - Excepții privind capturarea, detinerea și sacrificarea

Excepțiile la principiile stabilite în prezenta convenție, referitoare la capturarea, detinerea și sacrificarea animalelor fără stăpân, nu pot fi admise decât dacă acestea sunt inevitabile, în cadrul programelor guvernamentale de control al bolilor".

De asemenea, Curtea a reținut că și legislațiile altor state acordă o mare atenție populației canine, soluțiile de eliminare acestora fiind individuale, și nu colective [a se vedea Dogs Act (1906) sau Environmental Protection Act (1990) din Regatul Unit sau legea portugheză din 1995 de protecție a animalelor].

Legea adoptată de Camera Deputaților promovează o cvasisoluție (falsă și neconstituțională), așa zis "individuală": decizii individuale de eutanasiere!

Este previzibil și totodată de notorietate situația adăposturilor (deopotrivă publice și private) care nu pot adăposti un număr atât de mare de câini, precum și situația numărului și posibilităților reduse de adoptie, deci eutanasia animalelor fără stăpân este inevitabilă! Animale care nu sunt agresive, abandonate sau rămase fără stăpân, în număr foarte mare, vor fi eutanasiate prin efectul direct al aplicării legii.

Mai facem doar două observații față de motivarea extrem de corectă și judicioasă din Decizia Curții Constituționale nr. 1/2012 cu referire la Convenția europeană pentru protecția animalelor de companie.

În Raportul explicativ la Convenția europeană pentru protecția animalelor de companie întocmit sub egida Comitetului de Miniștri ai C.E., pct. 15, lit. d se menționează că prin animale de companie se înțelege și ceea ce se desemnează în mod current prin noțiunea de câini fără stăpân, și în consecință câinii fără stăpân trebuie să beneficieze de protecția Convenției : "The definition of a pet animal covers: animals sharing man's companionship and in particular living in his household; animals intended for this purpose; animals kept to breed animals for this purpose; stray animals and the first generation of animals born of stray animals".

Acest Raport extinde protecția de care trebuie să se bucure animalele fără stăpân (la prima generație de animale fără stăpân), explicitând prevederile Convenției europene pentru protecția animalelor de companie; există numeroase alte instrumente și documente, care, deși nu au forța probantă a Tratatelor, instituie principii, linii directoare, bune practici și soluții care ar trebui transpuse și nu încălcate de legea internă.

Eutanasia este contrară principiilor prevăzute în **Declarația Universală a Drepturilor Animalelor, proclamată în mod solemn la Paris în 15 octombrie 1978 la sediul U.N.E.S.C.O. și prevederilor acesteia:**

Articolul 1 –"Toate animalele au în mod egal dreptul la existență în cadrul echilibrului ecologic";

Articolul 2 –"Orice formă de viață animală are dreptul la respect".

Articolul 3 –"Nici un animal nu trebuie supus unor tratamente brutale sau unor acte de cruzime".

Articolul 5- "1.Orice animal dependent de om are dreptul la îngrijire.
2. În nici un caz el nu trebuie abandonat sau sacrificat în mod nejustificat.
3. Toate formele de creștere și utilizare a animalului trebuie să respecte fiziologia și comportamentul propriu".

Articolul 7- "Sacrificarea oricărui animal care nu este absolut necesară, precum și orice decizie care duce la un asemenea act constituie o crimă".

Articolul 10- "Educația și instruirea publică încă din copilarie trebuie să conducă omul la observarea, înțelegerea și respectarea animalelor".

Deși are alt obiect de reglementare, poate fi luat în considerare Tratatul de la Lisabona, conform cărora animalele sunt ființe simțitoare și trebuie tratate în consecință (art. 13 din Tratatul T.F.E.U.), asa cum a fost semnalat prin Apelul membrilor Parlamentului European din cadrul Intergrupului pentru Protecția și Bunăstarea Animalelor din 13 martie 2011 adresat parlamentarilor români: "Prin Tratatul de la Lisabona, art.13 TFEU, nu numai instituțiile UE, dar și statele membre, sănătoase, sănătoase, nu se încadrează în spiritul Tratatului de la Lisabona, și al Parlamentului European. Fiind informați de mai multe organizații pentru bunăstarea animalelor, printre care și Vier Pfoten, ne adresăm vouă, distinși colegi din Parlamentul

României, cu privire la viitorul vot asupra legislației consacrate animalelor fără stăpân. În cadrul Parlamentului European, toate acțiunile referitoare la bunăstarea animalelor au fost sincronizate cu poziția Uniunii și a statelor membre, prin care se prevede o atenție deosebită acordată animalelor. Raportul Parlamentului European consacrat noii strategii privind bunăstarea animalelor a Comisiei Europene a fost adoptat cu o majoritate covîrșitoare, confirmînd, printre alte aspecte, lărgirea ariei și a strategiei UE pentru bunăstarea animalelor și protecția celor de companie. Avînd în vedere această poziție clară, noi, ca reprezentanți ai cetățenilor europeni și membri în Parlamentul European, cu politețe și, totuși, urgent, rugăm Parlamentul Român să țină seama de poziția Parlamentului European, în care se află și reprezentanți ai Poporului Român, să voteze în spiritul european, pe baza responsabilității etice, pentru unica soluție, bazată pe strategiile Organizației Mondiale a Sănătății: PRINDERE/STERILIZARE/RETURNARE".

Legea adoptată nu face referire la legislația de protecție a animalelor, nu include nici un principiu de protecție și asigurare a respectării drepturilor animalelor, și în general prevederile de protecție a drepturilor acestora sunt minime (ar fi fost indicată, de exemplu, introducerea unor garanții ale respectării drepturilor animalelor în proiectul de lege, cum ar fi dreptul acestora la viață, dreptul la respect, dreptul la îngrijire a oricărui animal dependent de om, principiul detinerii responsabile și a principiilor de baza pentru bunăstarea animalelor prevăzute în instrumente internaționale pe care România le-a ratificat). Se constată că "regulile de sănătate și bunăstare a animalelor" sunt menționate Comisia pentru administrație publică, amenajarea teritoriului și echilibru ecologic numai ca să justifice anumite soluții (unele chiar contrare drepturilor animalelor), niciodată afirmate explicit în textul legii!

Textul de lege criticat încalcă astfel:

-Art. 148 alin. 2 din Constituție consacré principiul aplicării prioritare a dreptului comunitar asupra legii -"Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celealte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare".

-Art. 11 alin. 1 din Constituție prevede la rândul său : "Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern".

Cerere de interpretare a prevederilor legale criticate

Potrivit unei jurisprudențe constante, în anumite cazuri în care Curtea nu constată înfrângerea directă a prevederilor constitutionale, Curtea se pronunță totuși asupra unei (eventuale) interpretări contrare Constituției.

Cu referire la criticele de neconstituționalitate formulate la acest punct, solicităm Curții Constituționale să se pronunțe și cu privire la faptul că interpretarea art. 7 alin. 2 din Legea de gestionare, în sensul aplicării eutanasiei câinilor fără stăpân care nu sunt bolnavi sau agresivi, după expirarea termenelor de revendicare și adopție, este contrară prevederilor Convenției europene pentru protecția animalelor de companie.

2. Încălcarea art. 53 din Constituție

Mai multe argumente pot fi aduse cu privire la textul de lege criticat, proporționalitatea măsurii eutanasiei câinilor fără stăpân dispuse de Legea de gestionare poate fi privită din punctul de vedere al calității acestei reglementari, întrucât, dacă există o reglementare mai adecvată, mai echitabilă, atunci această reglementare contravine principiului constituțional al proporționalității.

Legea de gestionare, prin prevederile anterior mentionate, creează un cadru instituțional injust, și, sub masca unei asa zise eutanasieri individuale, conduce la eutanasia în masă a câinilor fără stăpân, practică administrativă neunitară și încălcarea drepturilor animalelor. Atât eutanasia individuală, cât și eutanasia în masă, ca soluții propuse de legea adoptată, sunt neconstituționale și sunt măsuri neproporționale deoarece:

-Trebuie subliniat în primul rând, cu referire la necesitatea intervenției legislative, că este extrem de discutabilă opoziția absolută și prezentarea problemei într-o lumină care constituie o premisă falsă –interesul comunității, care nu mai dorește câini fără stăpân și cere dispariția acestora peste noapte, întrucât sunt periculoși și o pacoste pentru comunitate, și soluția eutanasiei câinilor fără stăpân (care nu este o veritabilă soluție, ci o măsură extremă și contrară drepturilor animalelor). În lipsa oricăror statistici reale și autorizate, câinii fără stăpân sunt în mod nejustificat prezentați ca un pericol public, deși numărul câinilor violenti, sau care ar prezenta un real pericol public (sunt bolnavi, etc.) este în realitate mic. Or constatăm că nu există statistici și date reale, politici publice coerente, o evaluare a rezultatelor obținute până în prezent ale efortului instituțional de gestionare a fenomenului câinilor fără stăpân, deși Ordonanța de urgență a Guvernului nr.155/2001 a fost adoptată în procedura de urgență, însă se propune soluția eutanasierii. Soluția trebuie să conste într-un program complex de intervenție și crearea unui cadru legal și instituțional în care deopotrivă, autoritățile, comunitățile și proprietarii sau deținătorii de animale trebuie să coopereze responsabil.

-Un asemenea Program de intervenție este recomandat de experți internaționali de prestigiu-Raportul tehnic al Comitetului de Experti pentru prevenirea rabiei al Organizației Mondiale a Sanatatii, Raport tehnic nr 824, Geneva, 1992 : "Cercetările conduse de O.M.S. între 1981 și 1988 în cadrul Programului A.G.F.U.N.D./O.M.S. de luptă împotriva rabiei umane și canine din țările în curs de dezvoltare au relevat faptul că programele de eliminare a câinilor (care prevăd prinderea și eutanasierea câinilor fără stăpân) sunt atât ineficiente, cât și costisitoare" (p.33)."Nimic nu dovedește că eliminarea câinilor ar fi avut vreodata un impact semnificativ asupra densității populației canine sau asupra propagării rabiei" (p. 34). În spiritul viziunilor științific fundamentate, exprimate pe plan internațional și național, programele de "prindere și eliminare" a câinilor fără stăpân sunt considerate ineficiente pe termen mediu și lung deoarece nu atacă originea problemei, care este ritmul ridicat al reproducерii. În concepția promovată, "controlul" populației canine se bazează prioritari pe sterilizări, vaccinări, implicând înregistrari și marcaj, plus educație și supraveghere".

-Persistența fenomenului și 10 ani de intervenție a autorităților locale au permis să se identifice adeveratele probleme, existența câinilor fără stăpân fiind în realitate un efect și nu o cauză. Sunt deja notorii condițiile improprii și proaste din adăposturile publice. Lipsa de eficiență și profesionalism a serviciilor publice, datorată în parte lipsei

fondurilor, ar putea fi constată adeseori. De asemenea, se poate constata că politica acestora, cu foarte mici excepții, netransparentă, pune accentul pe eutanasie și nu pe măsuri în sprijinul sau protecția animalelor.

-În opinia semnatarilor, o abordare cauzală a fenomenului *câinilor fără stăpân* ar impune reconstrucția proiectului de lege și reglementarea eficientă a soluției sterilizării. Sterilizarea este metoda cea mai eficientă în combaterea fenomenului câinilor fără stăpân, și este menționată în studii științifice și rapoarte credibile. Eutanasierea nu este o soluție, și s-a dovedit aceasta și în România. Au fost eutanasiati în perioada 2001-2007 un număr apreciabil de câini fără stăpân (peste 100.000 în București, după unele statistici), și problema nu s-a rezolvat, iar soluția proiectului de lege ar conduce la un masacru fără precedent. Ar fi imposibilă adoptarea unui număr atât de mare de câini fără stăpân, însă oprirea fenomenului nu poate avea loc decât prin implementarea fermă a soluției sterilizării.

-Ar fi indicat ca soluția legislativă să conțină inclusiv prevederi pentru încurajarea unor programe publice naționale sau locale de sterilizare a câinilor fără stăpân și a unui comportament responsabil din partea deținătorilor, pentru a se preveni abandonarea continuă a noi și noi generații de câini fără stăpân pe domeniul public. Împreună cu încurajarea adoptiilor și supravegherea competență a câinilor fără stăpân aflați pe domeniul public s-ar putea gestiona și controla mai bine fenomenul. La fundamentarea soluției legislative s-ar putea lua în studiu și unele modele de bune practici (sugerate de foruri internaționale cum ar fi O.I.E.-Organizația Mondială pentru Sănătate Animală). Trebuie adoptată măsura sterilizării, eventual a identificării gratuite sau subvenționate.

-Eutanasia trebuie să rămână o măsură excepțională, care se dispune în condiții excepționale, fiind încurajată soluția viabilă a reducerii reproducției neplanificate a câinilor prin sterilizarea acestora.

-Eutanasia, ca politică publică a serviciilor care gestionează câinii fără stăpân, se dispune numai în condițiile în care a au fost epuizate toate soluțiile legale și administrative, iar sacrificarea animalelor fără stăpân se impune în cadrul unor programe de control a bolilor.

-Eutanasia este totdeauna individuală și nu în masă, colectivă.

-Orice persoană care deține un animal de companie sau care are grija de un animal de companie trebuie să fie responsabilă de sănătatea și bunăstarea acestuia, inclusiv autoritățile publice. Potrivit Convenției europene pentru protecția animalelor de companie (și Raportului explicativ mai sus menționat), această răspundere privește cel puțin și prima generație de pui abandonati de acești proprietari (abandonul fiind un comportament indezirabil care constituie una din cauzele majore ale producerii fenomenului câinilor fără stăpân).

-Termenele de reglementare sunt foarte scurte, cel puțin comparativ cu prevederea legală anterioară, și din punct de vedere practic, insuficiente atât pentru exercitarea unui drept (în cazul animalelor pierdute), sau pentru protecția drepturilor animalelor.

-Eutanasia câinilor fără stăpân nu depinde decât de circumstanțe care pot constitui adesea motive de arbitriu administrativ-insuficientă capacitatea adăposturilor și a

fondurilor alocate-și care înlătură cu totul orice garanții și drepturi ale animalelor fără stăpân. Politica inconsistentă și ineficientă până în prezent (de reglementare), insuficienta fondurilor alocate de către administrație (sau dimpotrivă risipa și gestionarea proastă), măsuri administrative ineficiente (de către administrația centrală sau locală, respectiv campanii de sterilizare sistematică și subvenționată), lipsa de educație și cultură pentru protejarea drepturilor animalelor (campanii de informare și promovare a sterilizării), mediatizarea incorectă și non-etică sunt acum ignore (ca soluții legale), fiind reglementată soluția eutanasiei. Solicităm să observați că legea nu conține asemenea prevederi sau soluții, fiind construită în jurul unui mecanism extrem: câinii fără stăpân se ridică și se eutanasziază apoi la trecerea unor termene extrem de scurte, deși există și alte soluții de gestionare a acestei probleme. Potrivit legii, nu există nici un motiv (cu excepția insuficienței fondurilor etc.) pentru care eutanasia individuală să nu intervină. Ca și în precedent, Curtea Constituțională este ultima instanță de protecție a drepturilor animalelor.

-Mentionăm nu în ultimul rând neconcordanță cu anumite prevederi ale Legii nr.205/2004 privind protecția animalelor potrivit cărora uciderea animalelor se dispune numai în cazul prevăzut de art. 10 alin. 2 (în cazul unui *"animal bolnav ori rănit, pentru a-l scuti de suferințe fizice și psihice inutile"*). Printr-un argument de reducere la absurd, ce s-ar putea susține despre Legea de gestionare care nu ar prevede măsura eutanasiei decât că aceasta putea fi o reglementare adecvată, eutanasia nelipsind de eficiență legea, și obligând autoritățile să intervină cu adevărat pentru gestionarea problemei câinilor fără stăpân.

Dorim să semnalăm și un efort de justă reglementare: *"Parlamentul European a adoptat în sesiunea plenară de la Bruxelles declarația scrisă a eurodeputatelor Daciana Sârbu (P.S.D.) și Adina Vălean (P.N.L.) care solicită măsuri eficiente și corecte, în plan european, pentru rezolvarea problemei câinilor vagabonzi. Declarația – inițiată alături de eurodeputații Elisabeth Jeggle, Raül Romeva și Rueda și Janusz Wojciechowski – îndemnă statele membre să adopte strategii privind gestionarea populației canine, care să cuprindă măsuri precum STERILIZAREA ANIMALELOR CU ȘI FĂRĂ STĂPÂN, legi privind controlul câinilor și promovarea principiului DEȚINERII RESPONSABILE de animale de companie. Acțiunea a pornit de la amenințarea reprezentantă de câinii fără stăpân la adresa sănătății și a siguranței publice, în mai multe țări membre UE, și precum și de la realitatea măsurilor ineficiente, lipsite de rezultate și adesea marcate de cruzime la adresa animalelor, aplicate sau planificate de unele state precum România. Europarlamentarii urmăresc, prin inițiativa lor, generarea de politici coordonate, eficiente, concordante cu legile comunitare și ferite de excese, la nivelul întregii Uniuni Europene"* (Declarația din 14 septembrie 2011 a Intergrupului pentru Protejarea Animalelor a Parlamentului European).

În concluzie: Fără a se transforma într-un legislator pozitiv, Curtea poate aprecia din punctul de vedere al necesității eutanasiei, dacă prevederile legale menționate sunt contrare principiului constituțional al proporționalitatii, masura legiferată nefiind proporțională (cu situația care a determinat-o); din punct de vedere al unor soluții alternative, pot fi comparate sterilizarea și/sau alte măsuri de gestionare a problemei - ridicarea câinilor fără stăpân de pe domeniul public etc. cu eutanasia, care înlătură practic cu totul dreptul la viață al câinilor fără stăpân (de exemplu, dacă s-ar aplica cu strictete legea, adăposturile se vor umple de câini fără stăpân care vor fi eutanasiati în termen scurt, și operațiunea se va repeta din nou și din nou!); din punct de vedere al aplicării unitare, legea poate conduce la o practică administrativă neunitară.

3. Textul de lege încalcă în mod flagrant Decizia Curții Constitutionale a României nr. 1 din 11.01.2012 respectiv art. 1, alin. (3) din Constituția României precum și principiul securității juridice (care decurge din principiul legalității statuat de art. 1, alin. (5) din Constituția României) în sensul că, prin încălcarea normelor de tehnică legislativă, este afectată calitatea legii sub aspectul accesibilității și previzibilității ei

Conform art. I, pct. 8 din legea contestată: „*Art. 7. (2) Câinii nerevendicați sau neadoptați vor fi eutanasiati, în baza unei decizii emise de către o persoană împuternicită în acest sens de către primar, în termenul stabilit prin această decizie. Termenul va fi stabilit avându-se în vedere capacitatele de cazare și disponibilitățile bugetare. Acest termen poate fi modificat motivat.*

(5) Cheltuielile necesare aducerii la îndeplinire a procedurilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență se suportă din bugetul local și/sau din alte surse”.

Acest articol, se susține în raportul comun asupra cererii de reexaminare a legii pentru modificarea și completarea Legii de gestionare, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 1 din 11.01.2012, reprezentă o armonizare a legii cu decizia Curții Constituționale nr. 1/11 ianuarie 2012.

Apreciem însă că această pretinsă armonizare nu există, articolul criticat fiind în mod vădit neconstituțional și în dezacord cu Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 11.01.2012, și că legiuitorul a legiferat încă o dată în mod neconstituțional, motiv pentru care legea contestată se impune a fi amendată.

Însăși Curtea Constituțională reține în Decizia ante-amintită (pag. 19 alineatul ultim) că legea vizată, în forma ei anteroară introducerii eutanasierii colective ca metodă priorită de gestionare a câinilor fără stăpân, era lipsită de previzibilitate determinată, inexistantă o ordine de aplicare a soluțiilor de gestionare subiecților vizați.

În acest sens, precizăm că în conformitate cu Decizia Curții, legiuitorul era obligat „*sa stabileasca o ordine de prioritate cu privire la aceste solutii (n.n. de gestionare a cainilor fara stapan) iar solutia eutanasierii cainilor fara stapan sa poata fi aplicata doar in ultima instanta, respectiv numai atunci cand toate celelalte solutii au fost aplicate in mod corespunzator dar nu si-au atins scopul de a limita sau eradica acest fenomen (pag 9 din Decizia CC nr. 1/2012)*”.

În același sens Curtea a mai statuat că:

- „*Ordinea solutiilor preconizate, in mod esential, ar trebui sa consacre solutia eutanasierii numai in ultima instanta*” (pag. 10 din Decizia CC nr. 1/2012)
- „*prin folosirea unei tehnici legislative inadecvate legiuitorul a adus atingere in final demnitatii umane valoare suprema prevazuta de art. 1, alin. (3) din Constitutie. Demnitatea umana, sub aspect constitutional, presupune doua dimensiuni inerente respectiv relatiile dintre oameni (...) precum si relativa omului cu mediul inconjurator, inclusiv cu lumea animala, ceea ce implica, in privinta animalelor, responsabilitatea morala a omului de a ingriji aceste*

fiinte intr-un mod de natura a ilustra nivelul de civilizatie atins” (pag. 10 din Decizia nr. 1/2012)

- **Solutiile de eliminare a cainilor trebuie sa fie individuale si nu colective” (p.11 din Motivarea la Decizia CC nr. 1/2012)**
- **Legiuitorul trebuie sa stabileasca conditii, modalitati si criterii clare si obiective de aplicare (n.n. a solutiilor de gestionare a problemei cainilor fara stapan) (pag. 9 din Decizia CC nr. 1/2012)”**

Deși Curtea nu a declarat metoda eutanasierii colective ca fiind în mod direct neconstituțională, Curtea a indicat în mod expres faptul că, raportat la eutanasia colectivă pentru care a optat cu prioritate legiuitorul român, **se impun a fi legiferate și implementate în mod primordial alte metode de gestionare a câinilor fără stăpân.**

Această precizare expresă a Curții nu a reprezentat o ingerință în atribuțiile legiuitorului român, aşa cum greșit a fost interpretată de opinii minoritare, ci a avut rolul de a garanta drepturile constituționale ale cetățenilor români (spre exemplu dreptul la deminitate; la o viață și mediu sănătos).

~~Raportat la legea criticată, Curtea a stabilit că legiuitorul trebuie să legifereze calitativ și previzibil, aplicarea eutanasierii câinilor fără stăpân fiind permisă sub aspect constituțional exclusiv ca ultim resort, respectiv numai atunci când toate celelalte soluții au fost aplicate corespunzător de către autoritățile locale însă nu și-au atins scopul de a limita sau de a eradică fenomenul câinilor fără stăpân.~~

Or față de momentul adoptării Deciziei Curții Constituționale nr. 1/11.01.2012, **Parlamentul român nu a efectuat niciun demers legislativ pentru rezolvarea fenomenului câinilor fără stăpân, cu atât mai puțin unul în acord cu Decizia Curții Constituționale invocate.**

Se poate astfel cu usurință observa că, departe de a fi propusa ca soluție „ultima” de gestionare a cainilor fără stăpân (după aplicarea corespunzătoare a tuturor celorlalte soluții), eutanasierea în masă este promovată în legea criticată ca singura soluție de gestionare, orice alte soluții fiind excluse.

Astfel, pe de o parte legiuitorul se debarasează în mod brutal și radical de „*responsabilitatea de a îngrijii animalele intr-un mod adecvat nivelului de civilizatie atins*” preferând să le extermeze prin uciderea în masă și, pe de alta parte, incalca recomandarea Curții (pag. 11 din motivarea Deciziei nr. 1/2012) conform căreia soluțiile de eliminare ale animalelor trebuie să fie individuale și nu colective.

Prin urmare, în contextul precedentului Curții Constituționale reprezentat de Decizia nr. 1/11.01.2013, este cel puțin cinic să se susțină, prin raportul prezentat de legiuitor, că suntem în prezență unei armonizări a Legii de gestionare cu Decizia în cauză.

Ma mult, uciderea în masă a câinilor fără stăpân nu reprezintă nicio dovedă a garanției demnității umane, raportat la niciuna din dimensiunile menționate de Curtea Constituțională, dimpotrivă, este o metodă certă pentru a o prejudicia în mod iremediabil. Precizăm în acest sens că întregul context social în care a fost adoptată

această lege nu face decât să scindeze societatea civilă românească, între susținătorii unor metode civilizate și moderne de gestionare a câinilor fără stăpân și susținătorii uciderii în masă.

Dovadă a acestei susțineri este faptul că au fost raportate și prezentate inclusiv mediatic o serie de atrocități împotriva câinilor fără stăpân: fie adăposturile publice au fost golite în câteva ore; fie cetăteni de rând au ucis chiar ei, prin metode proprii și cât se poate de barbare și primitive, câinii fără stăpân din comunitatea lor.

Aceste episoade de o violență extremă fizică și psihică nu ar fi fost posibile în absența deciziei Parlamentului din 10 septembrie 2013, prin care uciderea colectivă a fost încă o dată legiferată cu prioritate.

În același timp, este incalcata flagrant și recomandarea Curții privind „**obiectivitatea**” criteriilor de aplicare a soluțiilor de gestionare. Se impune cu forță evidenței faptul că aplicarea în mod corespunzător și obiectiv a unor soluții de gestionare a cainilor, conform aprecierilor Curții, implică o specializare, un set de „*competențe tehnice*”, precum și promovarea unor proceduri a caror eficiență a fost stabilită în mod cert prin studii ori cercetări de specialitate.

„**Aplicarea corespunzătoare și obiectiva**” impune totodată să se tina seama de recomandările forurilor care au efectuat studii în acest domeniu (la fel cum, în orice domeniu tehnic se apelează la specialisti, la studii, la metode brevetate și nu se procedează empiric, „*dupa ureche*”). Ori, legiuitorul a eliminat din lege singura metodă fundamentală științifică de reducere a populației canine fără stăpân, anume metoda sterilizării și returnării cainilor **NEAGRESIVI** (cunoscută de specialisti sub numele de „*catch and return*”).

Este de notorietate faptul că în acest domeniu nu există decât un singur studiu și anume cel efectuat de **Organizația Mondială a Sănătății între 1981-1988 (Ghid pentru controlul rabiei canine, OMS, Geneva, VPH-83.43 Rev., 1987 și Ghid pentru management populație canina, OMS, Geneva, 90_166, 1990)** iar acest studiu concluzionează în mod indubitabil că numai controlul reproducerii cainilor fără stăpân prin sterilizare și reterritorializare are efecte semnificative pe termen mediu și lung în ceea ce privește scaderea numarului acestor animale.

Pe de altă parte, **metodele de gestionare ale câinilor prin eutanasiere sau incarcерare permanentă în adăposturi nu au la baza niciun studiu**, deși aplicarea lor are un impact economic și social esențial, mai ales pe termen mediu și lung.

Din contra, aceste metode sunt dezavuate de **Organizația Mondială a Sănătății care a concluzionat că unica soluție pentru controlul populației canine este sterilizarea și nu “programele de eutanasiere care sunt atât ineficiente cât și costisitoare”**.

Având în vedere contextul social în care a fost adoptată legea criticată, vă supunem atenției că această unică metodă acceptată și recomandată de însăși Organizația Mondială a Sănătății precum și de însuși Parlamentul European, nu implică decât

reterritorializarea exemplarelor canine blânde și tolerate de comunitate, câinii agresivi neîndeplinind condițiile de returnare urmând a fi cazați în adăposturi. Pe cale de consecință, comunitatea nu este în niciun fel pusă în pericol de această metodă recomandată de experții din domeniu.

Totodata, Curtea a statuat fară echivoc faptul ca **legiuitorul este obligat să ia măsuri ferme pentru evitarea aplicării soluției eutanasierii**, reținând că stabilirea condițiilor normative concrete pentru ținerea sub control a fenomenului câinilor fără stăpân reprezintă prerogativa exclusivă a legiuitorului care **“este obligat, ca și cerință constituțională, să implice și să responsabilizeze autoritățile publice locale, inclusiv prin sancțiuni de natură contraventională sau penală, pentru a se evita recurgerea la măsura eutanasierii”** (pag. 9 din Decizia CC nr. 1/2012).

In mod evident, prin neadoptarea niciunei măsuri de gestionare a câinilor fără stăpân pentru mai bine de un an și jumătate de zile, legiuitorul român nu s-a conformat în niciun fel imperativelor constituționale indicate în Decizia la care ne referim. Iar când a legiferat din nou în acest domeniu din cauza unui context social deosebit, legiuitorul nu a respectat nici cerința constituțională în sensul sanctionarii contraventionale sau penale a autoritatilor publice locale, cu scopul de a se evita recurgerea măsurii eutanasierii. Din contra, **autoritatilor locale le-a fost impusă în mod imperativ recurgerea la eutanasiere, fapt aflat într-o contradicție mai mult decât flagrantă cu Decizia Curții nr. 1/11.01.2012.**

Se poate astfel cu ușurință observa că legea criticată a fost adoptată pentru a doua oară de legiuitor cu sfidarea completă a drepturilor constituționale precum și a Deciziei Curții Constituționale nr.1/11.01.2012, pe care leglatorul este obligat să o respecte într-totul.

În mod constituțional, legal și firesc, în urma adoptării Deciziei nr. 1/11.01.2012, se impunea ca Parlamentul să modifice legea în cauză prin reglementarea unor soluții fezabile și rezonabile de gestionare a câinilor fără stăpân, soluții printre care eutanasia colectivă să fie circumscrisă aplicării exclusive la momentul la care toate celelalte soluții de gestionare ar fi eşuat.

Dimpotrivă însă, aşa cum este concepută legea, **eutanasia colectivă** reprezintă de fapt soluția principală urmărindu-se uciderea în masă a câinilor maidanezi. Conform unui principiu de drept esențial, este interzisă invocarea propriei culpe cu scopul recunoașterii unui drept. Ori în cauză vinovăția organelor administrative responsabile cu gestionarea câinilor fără stăpân nu poate fi acoperită prin recunoașterea dreptului omului ca ființă superioară de a ucide. Uciderea în masă nu reprezintă decât alternativa cea mai brutală prin care omul recunoaște implicit neputința rezolvării civilizate și eficiente a fenomenului câinilor fără stăpân.

Ori o astfel de **concluzie**, înafara de faptul că nu are niciun temei, este și **prematură**, de vreme ce **în România nu s-au aplicat niciodată alte măsuri în mod concertat și susținut, înafara uciderii colective** (practicată până în anul 2008, prin adoptarea Legii nr. 9/2008 pentru modificarea Legii nr. 205/2004).

Totodata, textul de lege criticat („Art. 7. (2) Câinii nerevendicați sau neadoptați vor fi eutanasiati, în baza unei decizii emise de către o persoană imputernicită în acest sens de către primar, în termenul stabilit prin această decizie. Termenul va fi stabilit avându-se în vedere capacitatele de cazare și disponibilitățile bugetare. Acest termen poate fi modificat motivat”) incalca Decizia nr. 1/11.01.2012 a Curții prin neîndeplinirea condițiilor de previzibilitate impuse de art. 1, alin. (5) din Constituție, formularea fiind confuză iar legiuitorul nestabilind condiții, modalități și criterii clare și obiective de aplicare.

Astfel, **”termenul”** în care cainii vor fi eutanasiati nu este stabilit clar ci intr-o maniera echivocă și generatoare de insecuritate juridică intrucât, pe de o parte, art. I, pct. 5 (de modificare a art. 4, alin. (1) din Legea de gestionare) din legea contestată prevede *“tinerea cainilor în adaposturi pe o perioadă de 14 zile lucrătoare”* iar pe de alta parte, art. I, pct. 8 (de modificare a art. 7, alin. 2 din Legea de gestionare) prevede ca *“animalele vor fi eutanasiate într-un termen care poate fi modificat motivat”*.

Din textul legii nu se desprinde însă în mod necesar că modificarea termenului în care poate fi eutanasiat un caine se poate face doar prin prelungirea perioadei de 14 zile lucrătoare în care este tinut în adaptost ci se poate intelaște și că termenul poate fi modificat prin scurtarea perioadei de 14 zile, fapt care **subminează în mod grav previzibilitatea normei, inducând insecuritate juridică**.

Mai mult, nu există niciun criteriu clar și obiectiv pe baza căruia să se motiveze *“modificarea termenului de eutanasiere a cainelui”*, respectiv invocarea *“capacitatii adaptostului și a resurselor bugetare”*, nefiind în niciun fel precizat în ce fel aceste elemente ar putea influenta respectiva *“modificare”*. Ca atare, articolul criticat nu îndeplinește exigenta de predictibilitate.

Din cauza acestor **formulari neclare, confuze și în mod evident PRECARE**, se poate ajunge la situația în care *“termenul de eutanasiere al animalului”* să fie mai scurt decât termenul de 14 zile sau chiar eutanasierea să se facă pe loc pe motiv că *“NU este loc în adaptost (sau chiar că nu există adaptosturi) ori că NU există resurse bugetare”*.

Precizăm și faptul că prevederile art. I, pct. 8 din legea contestată (de modificare a „Art. 7, alin. (5) Cheltuielile necesare aducerii la îndeplinire a procedurilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență se suportă din bugetul local și/sau din alte surse”) incalca **exigenta de claritate și predictibilitate a legii** intrucât legiuitorul **NU** indica în mod clar nici care sunt **“procedurile”** la care se referă, nici care sunt acele **“alte surse”** care ar putea acoperi finanțarea respectivele **“proceduri”**, nici la ce instituții publice trebuie să ajunga acele surse și nici modalitatea în care fondurile provenind **“din alte surse”** vor intra în posesia respectivelor instituții.

Având în vedere faptul că procedurile prevăzute de lege se referă și la identificarea, înregistrarea ori sterilizarea cainilor cu stapan, actiuni care se efectuează de către detinatori, de către Colegiul Medicilor, de către ANSVSA etc. dar și la proceduri efectuate de către serviciile publice de gestionare a cainilor fără stapan, este de

domeniul evidentei ca legiuitorul trebuie sa dispuna in mod clar și fără echivoc care din proceduri se acopera din venituri publice si care din alte surse; care sunt "sursele"; cum ajung fondurile din "alte surse" in posesia institutiilor publice in cazul in care sunt utilizate la activitati efectuate de institutiile publice si, invers, cum ajung fondurile publice sa fie utilizate in beneficiul deținătorilor de caini (pentru sterilizare, microcipare, inregistrare) in cazul in care utilizarea acestor resurse nu se face prin intermediul unor institutii publice. In lipsa acestor clarificari, se poate ajunge la aparitia unor situatii absurde, ca de exemplu situatia in care o primarie nu aloca fonduri de la bugetul local pentru gestionarea cainilor fara stapan, asteptand o aparitie miraculoasa a unor fonduri "*din alte surse*". Sau, se poate ajunge la situatia inversa in care o primarie aloca fonduri bugetare doar pentru sterilizarea cainilor societății civile si nu aloca deloc fonduri publice pentru procedurile privind gestionarea a cainilor fara stapan.

Nu în ultimul rând, vă supunem atenției și faptul că **prima teză a art. I, pct. 8 din legea contestată** („*Art. 7. - (1) În termenul prevăzut la art. 4 alin. (1), câinii capturați și înregistrați în evidențele adăposturilor pot fi revendicați sau adoptați după cum urmează: a) în primele 7 zile lucrătoare de la data înregistrării în evidențele adăposturilor, câinii pot fi revendicați de către proprietari; b) după expirarea termenului prevăzut la lit. a) și până la expirarea termenului de 14 zile lucrătoare, câinii pot fi revendicați sau adoptați de persoane fizice sau juridice din țara sau din străinătate, în condițiile legii”) incalca imperativul de previzibilitate al legii.*

Din textul de lege mai sus mentionat se observa ca legiuitorul a stabilit ca dupa expirarea primelor 7 zile lucratoare de stationare in adapost, cainii pot fi si revendicati si adoptati. Textul de lege nu stabileste insa o ordine, respectiv o ierarhizarea a respectivelor operatiuni, tinand seama de faptul ca persoana care revendica animalul (detinatorul) are un ascendent asupra persoanei care adopta. Legea nu stabileste astfel cine are prioritate in situatia in care intră în concurs, prin solicitarea aceluiași câine, o persoana care revendica si o persoana care adopta. Principiul securității juridice este astfel grav încălcat.

Apreciem și faptul că adoptarea legii vizate în forma criticată va conduce la încălcarea dreptului fundamental al cetățenilor români de a nu fi vătămați de o autoritate publică într-un interes legitim, aşa cum este prevăzut de art. 52 din Constituție. În acest sens, precizăm că adoptarea legii în forma criticată reprezintă tocmai temeiul lezării demnității umane, demers ce va fi în mod cert dublat de acte administrative ale autorităților locale (de vreme ce chiar legea criticată impune adoptarea de astfel de acte administrative cu scopul aplicării sale: de exemplu eutanasierea cainilor în baza unei decizii al unui împăternicit al primarului).

Vă supunem atenției și faptul că soluția de eutanasie în masă a cainilor fără stăpân nu poate fi considerată ca o reglementare specială prin raportare la legea de protecție a animalelor, rezultată în urma modificării și completării Legii nr. 205/2004 prin Legea nr. 9/2008, în care se prevede expres la art. 7¹ că este interzisă eutanasierea cainilor și pisicilor și a altor animale, cu excepția animalelor cu boli incurabile, constataate de medicul veterinar, impunându-se pe cale de consecință ca orice metodă de gestionare a cainilor fără stăpân să respecte legea de protecție a animalelor.

Deși această lege de protecție nu este lege specială în raport cu legea criticată, aceasta are același rang de aplicabilitate, ținând cont de faptul că materiile reglementate de cele două legi în discuție sunt distințe.

Precizăm și faptul că, în plan național, între USL reprezentată de domnul Victor Ponta, în prezent prim-ministru al României, copreședinte Crin Antonescu, copreședinte Daniel Constantin și Federația pentru Protecția Animalelor și Mediului, reprezentată de domnul Marius Marinescu și alți membri de onoare, s-a încheiat un protocol de colaborare valabil până în 21.12.2020, pentru protejarea mediului și apărarea drepturilor animalelor din România. Încheierea acestui protocol a fost posibilă tocmai pentru că toate părțile implicate au recunoscut importanța protecției animalelor într-o țară ca România care a fost întotdeauna blamată pentru modalitatea sa de raportare la lumea animală și la mediul înconjurător.

În plan european, Parlamentul UE solicită prin Declarația 26/2011 adoptarea la nivelul statelor membre UE a unei strategii de gestionare a populației canine care să cuprindă: (i) sterilizarea, identificarea, înregistrarea câinilor; (ii) promovarea responsabilității deținătorilor față de animalul propriu și (iii) măsuri legislative împotriva cruzimii față de animale. Legiuitorul european indică astfel foarte clar care sunt metodele acceptabile pentru gestionarea câinilor fără stăpân, facilitând legiferarea de către statele membre UE cu **respectarea cadrului recomandat de Parlamentul European**.

Declarația Parlamentului UE nr. 26/2011, articolul 13 din Tratatul de la Lisabona, semnarea protocolului de protecție a animalelor între FPAM și USL, consfințesc recunoașterea atât pe plan european cât și pe plan național că mediul înconjurător și animalele se impun a fi protejate. Ori apărarea drepturilor animalelor și a dreptului cetățenilor români la un mediu sănătos și echilibrat ecologic (articolul 35 din Constituție) nu se poate realiza prin eutanasia colectivă a câinilor fără stăpân.

Reiterăm și faptul că eutanasiera câinilor fără stăpân până în anul 2008, ca metodă de gestionare a câinilor fără stăpân, este cea care a permis în România intensificarea numărului acestora (studiiile din domeniu au arătat că încercarea de exterminare bruscă și brutală a unei specii conduce la sporirea reproducерii acesteia pentru supraviețuire).

Vă rugăm astfel să constați că eradicarea câinilor fără stăpân prin uciderea colectivă nu numai că nu conduce la împiedicarea înmulțirii și proliferării lor, dar traumatizează societatea civilă, demers care nu este de natură a traduce drepturile fundamentale ale omului în România.

Nu în ultimul rând precizăm că legea fundamentală, Constituția României, prin art. 20 alin. 1, stabilește un principiu de incontestabilă actualitate și care într-o viziune modernă instituie prioritatea dreptului internațional asupra dreptului intern atunci când este vorba de drepturile fundamentale ale omului.

Așa cum arăta eminentul domn profesor de drept constituțional Ioan Muraru, „*prima regulă ce rezultă din art. 20 alin. 1 din Constituție este interpretarea și aplicarea dispozițiilor privind drepturile și libertățile cetățenești în concordanță cu prevederile tratatelor internaționale la care România este parte*”.

Reglementarea eutanasiei în masă a câinilor maidanezi, votată în Parlament pe 10.09.2013, este o reglementare internă, așa cum și legea fundamentală a țării, respectiv Constituția, este o lege internă, și, în ciuda faptului că verificarea constituționalității legii criticate nu se realizează în raport de actele internaționale, art. 20 alin. 1 din Constituție întemeiază raportarea legii criticate și la actele normative internaționale cu incidență în domeniu. În acest sens, acest articol prevede expres că „*dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte*”.

Sub acest aspect vă rugăm să aveți în vedere și **Declarația Universală a Drepturilor Animalelor** adoptată de Societatea Internațională pentru Drepturile Animalelor, prezentată în mod public la Paris în 1978, existând în mod cert o legătură intrinsecă între drepturile omului și drepturile animalelor, așa cum Onorata Curte Constituțională a reținut deja prin Decizia nr. 1/01.11.2012. În acest sens, drepturile omului sunt vădit încălcate dacă drepturile animalelor nu sunt respectate, omul fiind astfel obligat să trăiască într-un dezacord cu mediul înconjurător și lumea animală, situație de fapt care îi afectează grav demnitatea, integritatea psihică și fizică.

Față de motivele ante-prezentate, vă rugăm ca atare să nu girați cu autoritatea Dumneavoastră barbaria instituită prin decizia Parlamentului din 10.09.2013, care trimite România în rândul țărilor necivilizate unde se practică uciderea în masă a câinilor fără stăpân și să reconfirmați precedentul judiciar instituit de Onorata Curte Constituțională prin Decizia nr. 1/11.01.2012.

Aceasta cu atât mai mult cu cât vinovăția persistenței fenomenului câinilor fără stăpân în stradă aparține în principal autorităților publice care, pe de o parte nu au reglementat niciodată în România o metodă de gestionare eficientă serilizarea- situație care a permis acționarea individuală și haotică de către fiecare comunitate locală - iar, pe de altă parte, deși au alocat fonduri consistente cu destinația gestionării câinilor fără stăpân, aceste fonduri nu au fost cheltuite în mod corect și eficient. Pentru acest motiv în prezent la Parchetul General există înregistrate mai multe plângeri penale împotriva primarului general al municipiului București, domnul Sorin Oprescu, și a conducerii ASPA, aceasta fiind situația și în cazul altor autorități locale din țară care sunt cercetate penal. Precizăm și faptul că a fost sesizat și corpul de control al Primului Ministru al României cu situația ante-descrisă.

Cerere de interpretare a prevederilor legale criticate

Potrivit unei jurisprudențe constante, în anumite cazuri în care Curtea nu constată înfrângerea directă a prevederilor constituționale, Curtea se pronunță totuși

asupra unei (eventuale) interpretări contrare Constituției.

Cu referire la criticile de neconstituționalitate formulate la acest punct, solicităm Curții Constituționale să se pronunțe și cu privire la faptul că interpretarea art. 7 alin. 2 din Legea de gestionare, în sensul aplicării eutanasiei câinilor fără stăpân care nu sunt bolnavi sau agresivi, fără a se dispune alte măsuri eficiente (sterilizare etc.) și/sau aplicând criterii administrative arbitrare (capacitatea adăposturilor, fondurile disponibile) este o măsură neproporțională și contrară prevederilor Constituției.

4. Încălcarea 1 alin. 3, art. 15 alin. 1 și art. 22 Constituție

Eutanasia câinilor fără stăpân, aşa cum este reglementată de Legea de gestionare prin prevederile mentionate, este o măsură care contravine demnității și liberei dezvoltări a personalității umane, valori, principii și libertăți publice garantate de Constituție. Eutanasia este o măsură violentă, traumatizantă, care împiedică libera dezvoltare a personalității umane.

Eutanasia câinilor fără stăpân dispusă în alte condiții decât cele excepționale contravine demnității umane, ca valoare constituțională supremă, afirmată de Curtea Constituțională în numeroase rânduri (Decizia nr. 62 din 8 ianuarie 2007 a Curții Constituționale) și dreptului persoanelor la integritate fizica și psihica. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 1/2012 se subliniază importanța demnității, și faptul că legea nu oferă protecția necesară prevăzută la un nivel minim de legislația privind drepturile animalelor, ci se recurge la soluția extremă a eutanasierii, fiind necesară din nou intervenția Curții Constituționale pentru a statua asupra soluției eutanasiei, reglementarea fiind mult drastică decât cele precedente.

Nu este de neglijat nici impactul negativ asupra imaginii României, comunitatea internațională sesizând faptul că reglementarea contravine Convenției europene pentru protecția animalelor de companie și nu constituie un model de bune practici.

III. Art. I pct. 6 din legea contestată (prin care s-a modificat art. 5 alin. (1) din Legea de gestionare) coroborat cu art. I, pct. 2 din legea contestată (prin care s-a introdus art. 1.1. în Legea de gestionare), coroborat cu art. I, pct. 5 din legea contestată (de modificare a art. 4, alin. (4) din Legea de gestionare) și coroborat cu art. I, pct. 8 din legea contestată (prin care s-a modificat art. 7, alin. (4) din Legea de gestionare) încalcă art. 1, art. 16, art. 44, art. 53 și art. 136 din Constituția României, precum și principiul securității juridice

Conform:

- „Art. 5 alin. (1) „Animalele bolnave incurabil, declarate ca atare, în urma unui examen medical, efectuat de medicul veterinar, examen la care pot asista reprezentanți din partea organizațiilor neguvernamentale pentru protecția animalelor, în baza fisei de observație, vor putea fi eutanasiate de indată”, raportat la
- Art. I, pct.2, „Dupa art. 1 se introduce un nou articol: art. 1.¹ (definiția “câinilor fără stăpân”)

„În sensul prezentei ordonanțe de urgență, expresia câine fără stăpân are următoarea semnificație: orice câine crescut, adăpostit, ținut pe domeniul public, în locuri publice sau în spațiile adiacente acestora, în afara proprietății stăpânului sau deținătorului acestuia, necontrolat, nesupravegheat, liber, abandonat, inclusiv cei identificați prin microcipare sau alt mijloc alternativ de identificare, stabilit de către Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor”) coroborat cu

- Art. I, pct. 5-art. 4, alin. (4) se modifica și va avea urmatorul continut “Serviciile speciale pentru gestionarea câinilor fără stăpân au obligația ca, de îndată ce a fost identificat proprietarul, acesta să fie notificat, în termenul prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. a) sau după caz până la expirarea termenului prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. b)” raportat la
- Art. I, pct. 8: art. 7 se modifica și va avea urmatorul continut - „Art. 7, alin – ((1) În termenul prevăzut la art. 4 alin. (1), câinii capturați și înregistrati în evidențele adăposturilor pot fi revendicați sau adoptați după cum urmează:
 - a) **în primele 7 zile lucrătoare** de la data înregistrării în evidențele adăposturilor, câinii pot fi revendicați de către proprietari;
 - b) **după expirarea termenului prevăzut la lit. a) și până la expirarea termenului de 14 zile lucrătoare**, câinii pot fi revendicați sau adoptați de către persoane fizice sau juridice, din țară sau din străinătate, în condițiile legii;rezultă că acei ”câini fără stăpân declarati bolnavi incurabili”, în urma unui examen medical efectuat de medicul veterinar, în baza „fisei de observație” chiar dacă sunt identificați (le este identificat deținătorul) vor putea fi eutanasiati de indata, în ciuda faptului ca termenul de notificare a eventualilor detinatori este mult mai flexibil (7 zile sau 14 zile de la capturarea cainelui) și în ciuda faptului ca pana la operatiunea de eutanasiere, cainele bolnav poate fi revendicat sau adoptat.

Este evident ca utilizand o tehnica legislativa extrem de precara, legea a subminat grav accesibilitatea și predictibilitatea legii generand insecuritatea juridica in forma cea mai radicala a conceptului.

In primul rand se creeaza situatia absurda in care un caine poate fi ucis imediat ce e adus in adapost iar detinatorul poate fi notificat cu privire la gasirea cainelui abia dupa 7 sau chiar 14 zile desi acest detinator are tot dreptul sa-si revendice cainele.

In al doilea rand, notiunea de boala incurabila este interpretabila, unele boli fiind apreciate de unii medici ca fiind incurabile iar de catre alti medici ca fiind cat se poate de curabile. Cel mai elocvent argument este faptul ca „lista bolilor incurabile la caine” aprobată prin Hotărarea nr. 24/03.12.2011 a Colegiului Medicilor Veterinari din Romania contine mai multe boli curabile ca de exemplu „babesioza, borelioza, tuberculoza, boli tumorale maligne, accidente vasculare cerebrale etc”. Se dechide astfel perspectiva aberanta a uciderii de catre serviciile publice a unui numar excesiv de caini (cu proprietari) care in fapt nu sufera de boli incurabile in conditiile in care proprietarii cainilor au tot dreptul sa trateze acei caini sau sa-i eutanaseze atunci cand considera necesar/opportun pentru bunastarea animalului și calitatea vietii sale, la cabinetele veterinare de libera practica pe care le aleg si unde eutanasiera animalului se poate face in mod evident in conditii mai bune decat intr-un adapost de caini fara stapan.

In al treilea rand, se deschide perspectiva unor erori medicale in lant, intrucat legea stabileste ca examenul medical al animalului se face in baza fisei de observatie, in conditiile in care multe boli din „*lista bolilor incurabile la caine*” stabilite de Colegiul Medicilor Veterinari din Romania nu se pot diagnostica decat prin **examene paraclinice** („*babesioza, borelioza, tuberculoza, boli tumorale maligne, dirofilarioza etc.*”).

Pe de alta parte, este indubitabil faptul ca dreptul de proprietate al detinatorului unui caine asa zis „bolnav incurabil” este superior si prevaleaza in fata unui principiu etic vag si nereglementat ca acela al obligatiei morale de a ucide un animal bolnav incurabil, mai ales in situatia in care o serie de astfel de boli nu provoaca suferinte sau in situatia in care animalele respective pot sa fie sub tratament la momentul in care sunt capturate. Astfel se incalca in mod grav dreptul de proprietate ale detinatorilor de caini bolnavi, care sunt discriminati in raport cu detinatorii celorlalți caini si cu adoptatorii care doresc sa adopte caini bolnavi.

În consecință, art. I, pct. 6 din legea contestată (prin care s-a modif. art. 5 alin. (1) din legea de gestionare):

- Suprimă în mod arbitrar raportul de proprietate care există între proprietarii de câini „*bolnavi incurabili*” și câinii aflați în deținerea/proprietatea acestora, dobândiți licit (raportul de proprietate nu poate fi anulat ca urmare a simplei prezențe a obiectului proprietății în afara locuinței/proprietății și supravegherii proprietarului).
- Permite distrugerea unor bunuri înainte de a se stabili dacă bunurile respective sunt abandonate sau pierdute, înainte de a se stabili intenția/vinovăția proprietarului și fără a da posibilitatea proprietarului de a le recupera și de a contesta aceasta măsură în justiție. Deposedarea definitivă a unei persoane de un bun aflat în proprietate și distrugerea aceluia bun trebuie să se facă în mod obligatoriu prin confiscare sau altă metodă față de care poate fi formulată o apărare și doar ca măsură de sanctiune. De asemenea în cazul în care nu e vorba de confiscare, trebuie să se prevada în mod clar posibilitatea proprietarului de a-și recupera bunul. Esențial este faptul ca prin maniera precara în care a fost concepută, legea nu exceptează de la măsura eutanasierii, câinii ai căror deținători/proprietari au fost identificați, întrucât, notificarea respectivă are un termen limită mult mai larg decat termenul care este permis pentru eutanasierea câinelui.
- Discriminează proprietarii de câini „*bolnavi incurabili*” în raport cu proprietarii celorlalți câini, pentru ca cei dintâi NU au la dispoziție un timp de revendicare, în timp ce pentru ceilalți proprietari timpul de revendicare este de 14 zile.
- Discriminează persoanele care vor să adopte câini „*bolnavi incurabili*” în raport cu persoanele care doresc să adopte altfel de câini în condițiile în care, deținerea câinilor „*bolnavi grav, incurabili, irecuperabili*” nu este interzisă sau limitată de nicio lege în vigoare.
- Nu este corelat cu prevederile art. 7.¹ din Legea nr. 205/2004 care instituie o reglementare referitoare la câinii identificați/cu deținător bolnavi. Astfel, câinii bolnavi identificați sunt „*câini cu deținător*” și intra și sub incidenta Legii 205/2004 de protecție iar legea respectivă nu impune eutanasierea acestora ci doar o permite, decizia omorârii aparținând în exclusivitate deținătorului.

Față de cele de mai sus, legea contestată încalcă:

- **dreptul de proprietate și inviolabilitatea proprietății private**, (conștințe prin art. 44, 136 și prin art. 20 din Constituție raportat la art. 17 alin. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, conform căruia “*nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa*”);
- **dreptul persoanelor de a se adresa justiției** (conștință prin art. 21 din Constituție);
- **principiului limitării restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți**, conform art. 53 din Constituție;
- **egalitatea în drepturi a cetățenilor, fără privilegii sau discriminări** (conștință prin art. 16 și art. 20 din Constituție raportat la art. 1 și 7 din Declarația Universala a Drepturilor Omului conform cărora “*toate ființele umane se nasc libere și egale ... în drepturi*”);
- **principiul securității juridice** (care decurge din principiul legalității statuat de art. 1, alin. (5) din Constituția României) în sensul că, prin încălcarea normelor de tehnică legislativă, s-au instituit reglementari excesive și/sau care depășesc materia/cadrul legii, afectându-i grav calitatea sub aspectul accesibilității și previzibilității).

IV. Art. I, pct. 5 din Legea contestată (prin care s-a modificat Art. 4 alin. (4) din Legea de gestionare) încalcă art. 44, art. 136 și art. 20 din Constituție raportat la art. 17 alin. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 53 din Constituție, precum și principiul securității juridice

In mod evident textul de lege mai sus mentionat („*Serviciile speciale de gestionare a cainilor fără stăpân, au obligația ca, de îndată ce a fost identificat proprietarul, acesta să fie notificat, în termenul prevazut la art. 7, alin. (1) lit. a) sau după caz pana la expirarea termenului prevazut la art. 7, alin. (1) lit. b)*“) institue o reglementare ambiguă în sensul că termenul de notificare al proprietarului cainelui (de catre serviciile publice de gestionare a cainilor fara stapan) nu este stabilit in mod clar, respectivele servicii publice fiind lasate sa aleaga in mod aleator intre termenul de 7 zile si cel 14 zile.

In mod firesc, detinatorul trebuie notificat in cel mai scurt termen (cel de 7 zile) mai ales ca dupa o perioada de 7 zile, cainii pot fi oferiti spre adoptie. Astfel se creaza o situatie de insecuritate juridica in sensul ca detinatorul cainelui poate sa fie notificat intr-un termen mai lung de 7 zile, iar intre timp cainele sa fie deja oferit spre adoptie.

Ca urmare se încalcă:

- **dreptul de proprietate și inviolabilitatea proprietății private**, (conștințe prin art. 44, 136 și prin art. 20 din Constituție raportat la art. 17 alin. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, conform căruia “*nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa*”);
- **principiului limitării restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți**, conform art. 53 din Constituție;
- **principiul securității juridice** (care decurge din principiul legalității statuat de art. 1, alin. (5) din Constituția României) în sensul că, prin încălcarea normelor de tehnică legislativă, s-au instituit reglementari excesive și/sau care depășesc materia/cadrul legii, afectându-i grav calitatea sub aspectul accesibilității și previzibilității).

V. Art. I, pct. 9 din legea contestată (prin care s-a modificat art. 8 din Legea de gestionare) raportat la prevederile art. I, pct. 21 (de modificare a anexei nr. 4 din Legea de gestionare) și art. I, pct. 22 (de modificare a Anexei nr. 5 a Legii de

gestionare) încalcă art. 1, alin. (3), art. 16, art. 26, art. 44 și art. 53 din Constituția României, precum și principiul securității juridice

Art. 8 alin. 3 lit. a-d din Legea de gestionare stabilește condițiile pentru adoptia câinilor fără stăpân: " (3) Adoptia câinilor din adăposturi se face cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:a) prezentarea de către adoptator a dovezii spațiului din care să rezulte condițiile corespunzătoare de creștere și adăpostire a câinilor;b) prezentarea de către adoptator a dovezii resurselor materiale pentru creșterea și întreținerea câinilor; c) prezentarea de către adoptator a acordului asociațiilor de proprietari sau, după caz, a vecinilor, în cazul adoptării a mai mult de doi câini."

Legea de gestionare impune limitări injuste ale dreptului de proprietate privată. Legea descurajează adoptările și creează condiții injuste pentru adoptia câinilor fără stăpân. Apreciem că legiuitorul a depășit limitele unei reglementări rezonabile în ceea ce privește condițiile (cumulativ) impuse pentru adoptie: dovada spațiului, dovada veniturilor și acordul Asociației și vecinilor privind numărul de câini dintr-o proprietate privată (în condițiile în care nu se schimbă destinația spațiului), finalitatea fiind o îngădare nejustificată, neproporțională, care înseamnă lipsirea titularului său de un drept absolut și garantat.

Este adevărat că proprietății private i se pot impune limite, însă condițiile impuse de lege nu se justifică din rațiuni de intervenție pentru apărarea interesului public (existau, de exemplu, alte pârghii de intervenție, din partea autorităților sanită-veterinare în cazul în care numărul de câini dintr-o proprietate este prea mare, etc.)

Condițiile injuste pentru adoptia câinilor fără stăpân constituie totodată o restrângere neproporțională a unui drept și o atingere a vieții private, căreia i se circumscrie acest comportament (creșterea animalelor într-un spațiu privat).

Nu poate fi limitat dreptul de a crește un număr de câini într-un spațiu privat și preferințele cetățenilor de a crește un număr mai mare de doi câini.

Prevederile art. 8 alin. 3 literele a, b și c din legea contestată, coroborate cu prevederile anexei nr. 4 și anexei nr. 5, modificate, NU corespund imperativelor de accesibilitate și previzibilitate ale legii.

Astfel, legiuitorul nu stabilește în niciun fel dimensiunile „spațiului din care să rezulte condițiile de creștere și adăpostire” ale cainilor adoptați și nici ce ar trebui să se inteleaga prin „resursele materiale pentru creșterea și întreținerea câinilor” ci lăsa stabilirea efectivă a acestor elemente la aprecierea serviciilor publice de gestionare a cainilor fără stăpân care sunt libere să procedeze în mod subiectiv și discriminatoriu.

Nu incepe niciun fel de indoială ca în momentul în care a hotarat să conditioneze adoptia cainilor de niste criterii cuantificabile, legiuitorul era obligat de normele de tehnica legislativa să stabileasca în mod riguros condițiile adoptiei astfel încât atât adoptatorii cat și serviciile publice să poată anticipa cu claritate finalitatea deciziilor lor. În acest sens, legiuitorul trebuia de pilda, să stabileasca un spațiu minim, exprimat în metri patrati pentru un caine adoptat sau un venit minim din care se poate întreține un caine.

In acelasi timp, avand in vedere ca potrivit art. I, pct. 8 din legea contestata "cainii pot fi revendicati sau adoptati de persoane fizice sau juridice din tara sau strainatate, in conditiile legii" este evident ca limitarile/conditionarile adoptiei in ceea ce priveste **"acordul vecinilor"** impreuna cu obligatiile prevazute la pct. 3, 5 si 6 din **formularul de adoptie/revendicare** trebuiau eliminate in cazul persoanelor fizice sau juridice din strainatate, in special cand animalul urmeaza sa fie adopstit in strainatate. **Pentru strainii care adopta, aceste conditionari sunt absurde si excesive** ele subminand atat exigenta de accesibilitate si predictibilitate a legii cat si Decizia Curții nr. 1/11.01.2012 prin care se statueaza ca legiuitorul „trebuie sa stabileasca conditii, modalitati si criterii clare de aplicare”. Astfel, este indubitabil faptul ca un cetatean strain care ar vrea sa dopte un caine din Romania fara sa-si fi propus un astfel de demers la plecarea din tara natala nu ar putea sa procedeze in acest sens (pentru n-ar deține nici acordul vecinilor si nici dovezi ale spatiului ori ale veniturilor), dupa cum nu-si va putea lua nici angajamentul absurd de a lasa serviciul public de gestionare a cainilor fara stapan din Romania sa-i monitorizeze cainele (de altfel nici serviciul respectiv n-ar avea nici posibilitatea materiala si nici abilitarea legala de a monitoriza animalele aflate pe teritoriu altor tari).

In acelasi timp, punctele 3, 4 si 6 din Anexele nr. 4 si nr. 5 reprezinta:

- **Discriminare a adoptatorilor de câini în raport cu ceilalți deținători printr-o suprareglementare a obligațiilor ce decurg din adoptie, pentru că ceilalți deținători nu au obligația de a anunța pierderea/furtul sau decesul animalului la serviciul public de gestionare a câinilor fără stăpân.** Astfel, anunțul pierderii/furtului cainelui se poate face la poliție, anunțul decesului se face la medicul veterinar pentru ca după adoptie animalul figurează în registrul câinilor cu stăpân (gestionat de Colegiul Medicilor Veterinari) și nu în cel al câinilor fără stăpân iar medicul anulează carnetul de sănătate și consemnează informația în registrul câinilor cu stapan), iar înstrăinarea se operează de asemenea în carnetul de sănătate și în Registrul câinilor cu stăpân.
- **Reglementare excesivă și discriminatorie (fata de adoptator) care depășește materia Legii de gestionare** (referindu-se la monitorizarea de către serviciile de gestionare a câinilor fără stăpân, a câinilor adoptați), având in vedere faptul că, după adoptie, câinele nu mai este câine fără stăpân și intră sub incidența Legii de protecție dar și faptul ca monitorizarea cainelui cu proprietar/deținător/adoptator este deja reglementata de art. 26 din Legea 205/2004 de protecție a animalelor, urmând ca ea să se efectueze de către poliție/ANSVSA în colaborare cu organizațiile de protecție a animalelor.
- **Suprareglementare excesivă** (prin solicitarea datelor despre adresa unde va fi adopstit/crescut cainele) având in vedere faptul ca animalul este oricum identificat, înregistrat iar datele proprietarului sunt trecute după adoptie, în Registrul câinilor cu stăpân, gestionat de Colegiul Medicilor Veterinari.
- **Reglementare abuzivă și discriminatorie** (comunicarea telefonică a oricărei schimbări de locație a cainelui pentru o perioadă mai îndelungată de 15 zile, către serviciul public de gestionare a acainilor fara stapan unde s-a făcut adoptia) ce reprezintă o imixtiune în viața privată dar și o suprareglementare având in vedere faptul ca datele proprietarului animalului figurează oricum în Registrul câinilor cu stăpân, administrat de Colegiul Medicilor Veterinari.
- **Supra-reglementare abuzivă.** Declararea numărului de câini deținut deja de adoptator, la serviciul public de gestionare a câinilor fără stăpân este o supra-reglementare abuzivă dat fiind faptul că acei câini trebuie înregistrați și în baza de date a câinilor cu deținător/stăpân, gestionata de Colegiul Medicilor Veterinari.

Față de argumentele prezentate se încalcă:

- **principiul securității juridice** în sensul ca, prin încălcarea normelor de tehnica legislativa, s-a instituit dubla reglementare sau o reglementare ce depășește cadrul/materia legii, afectându-i grav calitatea sub aspectul accesibilității și previzibilității;
- **egalitatea în drepturi a cetățenilor, fără privilegii sau discriminări** (conștință prin art. 16 și art. 20 din Constituție raportat la art. 1 și 7 din Declarația Universala a Drepturilor Omului);
- **dreptul la protecția vieții private** (art. 20 din Constituția României raportata la art. 12 din Declarația Universală a drepturilor Animalelor);
- **dreptul de proprietate și inviolabilitatea proprietății private**, (conștință prin art. 44, 136 și prin art. 20 din Constituție raportat la art. 17 alin. 1 din Declarația Universală a Drepturilor Omului).

VI. Neconstituționalitatea prevederilor art. 11 alin. 1 din Legea de modificare și completare a O.U.G. 155/22.11.2001

Încălcarea art. 53 din Constituție

Organizațiile neguvernamentale de protecție a animalelor au, printre altele, rolul de "câine de pază", care asigură păstrarea transparenței depline și legalității practicilor de la nivelul serviciilor publice care gestionează câinii fără stăpân. Este de notorietate că există cu adevărat necesitatea acestei participări, care este de domeniul evidenței, însă se pune întrebarea care sunt rațiunile pentru care organizațiile neguvernamentale de protecție a animalelor au fost excluse de la participarea la eutanasia câinilor fără stăpân? Cine are de pierdut dacă se vor verifica riguros îndeplinirea condițiilor eutanasiei câinilor fără stăpân??Legea adoptată în mod gresit a eliminat ceea ce chiar Curtea Constituțională retinuse ca fiind un drept al organizațiilor neguvernamentale, respectiv dreptul de a asista la eutanasia cainilor fara stapin, incalcind inca o data decizia Curtii!

După unele statistici, Administrația pentru Supravegherea Animalelor (A.S.A.) a capturat 1500 câini/lună, dintre care 80% (1200 caini) au fost eutanasiați, iar 20% (300 caini) revendicați. O altă statistică dată publicității de către A.S.A., arată ca între 2001-2007 inclusiv (7 ani) cifra exactă a fost de 144.339 câini eutanasiați, astfel: 2001-47.916 câini eutanasiați; 2002-33.650 câini eutanasiați; 2003-10.159 câini eutanasiați; 2004-13.602 câini eutanasiați; 2005- câini eutanasiați; 2006-13.236 câini eutanasiați; 2007-11.361 câini eutanasiați (potrivit documentelor și standardelor internaționale de protecție a animalelor, aceste pot fi considerate veritabile crime împotriva animalelor!). Asemenea fapte și practici sunt cu abilitate și birocratic ascunse de către administrație, fiind un veritabil model de transparență și bune practici participarea la eutanasia câinilor fără stăpân.

În condițiile în care numărul de adăposturi este insuficient (fără a mai aduce în discuție condițiile din adăposturile publice sau problemele legate de alocarea fondurilor necesare), este previzibilă ca soluția eutanasierii va fi luată de comunitățile locale în

lipsa unui cadru instituțional adecvat care să respecte drepturile animalelor. Semnalăm și o gravă tendință din partea autorităților locale de a opta ab initio pentru eutanasie, lipsa unor programe de informare și de educare pentru a promova conștientizarea și cunoașterea dispozițiilor și principiilor de protecție a animalelor, precum și lipsa unei culturi care să respecte și să promoveze drepturile animalelor.

VII. Art. I, pct. 15 (prin care s-a modificat art. 14 din Legea de gestionare) încalcă art. 1, alin. (5), art. 53 și art. 148 din Constituție raportat la art. 13 din Tratatul de la Lisabona, precum și principiul securității juridice

Art. 14, alin. 1, lit. a) și lit. b) din Legea de gestionare instituie sanctiuni exagerate și vădit disproporționate pentru deținătorii de câini în raport cu natura faptelor incriminate. Prin aceasta se încalcă principiului proporționalității consfințit de art. 53 din Constituție, articol care reglementează limitarea restrângerii exercițiului unor drepturi sau a unor libertăți.

Motivul ante-menționat vizează aspecte legate de reglementările internaționale referitoare la drepturile omului (art. 1, 7 și 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului) precum și aspecte legate de incidența art. 53 din Constituție.

Precizăm că restrângerea se referă la situațiile în care autoritățile statale au competența constituțională sau conferită în baza altor categorii de acte normative de a îngrădi exercitarea unor drepturi prin măsuri considerate necesare într-o societate democratică aplicate în scopul realizării unui interes public sau pentru a ocroti drepturile și libertățile altora. Astfel, restrângerea unor drepturi respectiv libertăți se poate realiza, însă doar condiționat.

Din punct de vedere sistemic îndeplinirea unei condiții presupune că deja cele anterioare au fost îndeplinite dând astfel limitării posibilității de restrângere a exercițiului unor drepturi un caracter de sistem ierarhizat.

Conform celor reținute de Curtea Constituțională prin Decizia 392/2011, pentru ca restrângerea menționată să poată fi justificată trebuie întrunite, în mod cumulativ, cerințele expres prevăzute de art. 53 din Constituție, și anume:

- să fie prevăzută prin lege;
- să se impună restrângerea sa;
- restrângerea să se circumscrie motivelor expres prevăzute de textul constituțional, și anume pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav;
- să fie necesară într-o societate democratică;
- să fie proporțională cu situația care a determinat-o;
- să fie aplicată în mod nediscriminatoriu;
- să nu aducă atingere existenței dreptului sau a libertății;

În ceea ce privește restrângerea exercițiului unor drepturi, în doctrină s-a făcut distincția între împrejurări comune de restrângere care formează obiectul de reglementare a art.

53 din Constituție, iar pe de altă parte împrejurări speciale proprii unor drepturi și libertăți.

Împrejurările comune de restrângere au un caracter temporar pentru a nu aduce atingere substanței dreptului și totodată măsurile de restrângere pentru a fi constituționale trebuie să respecte cumulativ condițiile ante-menționat prevăzute de art. 53; potrivit acestui articol alin. 1 teza I, restrângerea exercițiului unor drepturi se poate înfăptui numai prin lege. Termenul de „lege” a fost interpretat de doctrină ca făcând trimitere la sensul restrâns al termenului, anume actul normativ emis de Parlament.

Dacă admitem această interpretare nu poate fi vorba de restrângere a exercițiului unor drepturi sau libertăți printr-un alt tip de act normativ, nici printr-un alt act normativ de natură legislativă, cum ar fi în sistemul nostru ordonanțele de guvern. În cazul ordonanțelor de guvern (prezentul caz având în vedere OUG 155/2001), acestea nu pot afecta drepturile și libertățile fundamentale.

Teza a II-a a articolului mai sus menționat prevede că restrângerea exercițiului unor drepturi poate opera doar în una din ipotezele enumerate de constituant. Astfel spus, Constituția limitează posibilitatea de intervenție a legilor doar la acele situații în care concilierea unor interese deopotrivă imperitative trebuie realizată fără a afecta substanță nici una dintre ele, fiind vorba fie de **obiective ce vizează însăși supravegherea statului și a elementelor sale constituante, fie de necesara armonizare în garanțiile oferite mai multor drepturi fundamentale în același timp.**

În consecință, datorită prevederii exprese a motivelor de restrângere de către art. 53, **legiuitorul nu poate invoca un alt motiv de restrângere.**

Menționăm că articolul 53 prevede că și condiție pentru ca restrângerea să poată opera **necesitatea restrângerii într-o societate democratică**, valorificând astfel prevederile documentelor internaționale în materie, care includ o circumstanție de natură similară pentru marja de apreciere pe care o lasă statelor.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului a stabilit un set de criterii care determină întinderea acestor „marje” pentru ca acțiunea statului să fie necesară într-o societate democratică.

În acest sens, s-a reținut în doctrina de specialitate că:

- adjecțivul „*necesar*” nu e sinonim cu indispensabil și nici nu are flexibilitatea unei expresii ca „*admisibil, obișnuit, util sau de dorit*”;
- expresia „*necesară într-o societate democratică*” înseamnă că pentru a fi compatibilă cu Convenția, restricția trebuie să corespundă necesității sociale imperioase și să fie proporțională cu scopul urmărit;

De asemenea, trebuie menționată și o ultimă condiție de o egală importanță și anume că măsura de restrângere trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o.

Astfel, art. 53 din Constituție impune stabilirea unei relații de proporționalitate între măsura normativă prin care se instituie restrângerea exercițiului unor drepturi și una din cauzele limitative enumerate în care restrângerea se poate produce.

Ca principiu al dreptului, proporționalitatea implica ideile de rezonabilitate, echitate, toleranță, dar și necesara adecvare a masurilor adoptate de stat la situația de fapt și la scopul legitim urmărit.

Atragem atenția asupra faptul că, între o restrângere legitimă, deci constituțional justificată, și una proporțională cu cauza care o motivează există o mare diferență.

Astfel, pot exista restrângeri ale exercițiului unor drepturi care deși sunt justificate de cauze expres menționate în Constituție, sunt **disproporționale față de aceste cauze și, pe cale de consecință, devin neconstituționale** (de exemplu situațiile antementionate prin prezenta sesizare).

Pe lângă proporționalitate, art. 53 prevede și condiția ca aplicarea măsurii prin care intervine **restrângerea să fie nediscriminatorie**.

În stabilirea restrângerii exercițiului unor drepturi proporțional cu realitatea socială constituantul, prin impunerea obligației de a nu discrimina la punerea în aplicare a măsurii restrictive, a stabilit o obligație de abținere de la arbitrar nu doar legiuitorului, ci și autorităților însărcinate cu executarea normelor juridice.

După cum precizează și art. 4 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, nimeni nu are dreptul de a distruge drepturile și libertățile cetățeanului, acestea fiind motivul pentru care art. 53 din Constituție începe și se termină cu aceeași precizare: restrângerile pot să vizeze exercitarea drepturilor fundamentale, dar nu pot să lezeze existența lor.

Prin urmare ori de câte ori măsurile de restrângere a exercițiului unor drepturi îndeplinesc nu îndeplinesc condițiile de validitate, acestea ar trebui să fie declarate ca fiind neconstituționale.

Nu în ultimul rând, vă supunem atenției faptul că art. 14 nu sancționează nerespectarea de către serviciile publice de gestionare a câinilor fără stăpân, a condițiilor prevăzute în anexele Legii de gestionare, dând posibilitatea acestor servicii să eludeze legea și să afecteze în mod grav condițiile de detinere și de bunăstare ale animalelor. Prin urmare, se încalcă:

- **Principiul legalității**, statuat de art. 1, alin. (5) din Constituția României;
- **Art. 148 din Constituția României și art. 13 din Tratatul de la Lisabona**, potrivit căruia „animalele sunt ființe sensibile și trebuie tratate ca atare”;
- **Principiul securității juridice**

VIII. Art. I, pct. 14 din legea contestată (prin care s-au introdus Art. 13² și 13⁵ din Legea de gestionare) încalcă art. 16, art. 20 (raportat la art. 17, alin. 1 din Declarația Drepturilor Omului și Cetățeanului), precum și principiul securității juridice

Conform art. I, pct. 14. „După articolul 13 se introduc 6 noi articole, articolele Art. 13¹ - Art. 13⁶, cu următorul cuprins:

Art. 13² conform căruia “*Este obligatorie sterilizarea câinilor cu sau fără stăpân aparținând rasei comune, metișii acestora, excepție făcând exemplarele cu regim special prevăzute în normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanței de urgență*”;

Art. 13⁵ - *În adăposturile serviciilor de gestionare a câinilor fără stăpân, după examinarea acestora de către medicul veterinar, vor fi recuperate exemplarele clinic sănătoase, neagresive, cu boli ușor tratabile, fără diferențe de sex, vârstă, talie, precum și exemplarele cu regim special*.

Prin prevederile art. 13² sunt discriminati deținătorii de câini de rasă comună în raport cu deținătorii celorlalți câini de rasă însă fără drept de montă, care nu sunt obligați să-și sterilizeze animalele.

In același timp, Art. 13⁵ (conform căruia ”*În adăposturile serviciilor de gestionare a câinilor fără stăpân, după examinarea acestora de către medicul veterinar, vor fi recuperate exemplarele clinic sănătoase, neagresive, cu boli ușor tratabile, fără diferențe de sex, vârstă, talie, precum și exemplarele cu regim special*”), instituie o reglementare foarte ambiguă, pentru ca sintagma „*vor fi recuperate exemplarele clinic sănătoase*” nu are un sens determinat și sugerează ca „*exemplarele care nu sunt clinic sănătoase*” nu vor beneficia de nicio îngrijire.

Avand în vedere cele de mai sus, Art. 13² și 13⁵ încalcă:

- **egalitatea în drepturi a cetățenilor, fără privilegii sau discriminări** (consfințita prin art. 16 și art. 20 din Constituție raportat la art. 1 și 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului);
- **principiul securității juridice**;
- **Art. 148 din Constituția României și art. 13 din Tratatul de la Lisabona**, potrivit căruia „*animalele sunt ființe sensibile și trebuie tratate ca atare*”;

IX. Art. I, pct. 16 din Legea contestată (prin care s-a modificat art. 15 din Legea de gestionare) încalcă art. 1, alin. (5), 16, art. 20 din Constituția României (raportat la art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului), dar și principiul securitatii juridice

Conform art. 15 din Legea de gestionare ”*Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac, după caz, de persoane împuernicite, potrivit atribuțiilor de serviciu, din cadrul Autorității Naționale Sanitară Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, ale Ministerului Administrației și Internelor, precum și de inspectorii serviciilor specializate pentru gestionarea câinilor fără stăpân din unitățile administrativ-teritoriale, conform normelor metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență*”.

Textul de lege mentionat permite în mod abuziv, angajaților serviciilor publice pentru gestionarea câinilor fără stăpân să constate contravenții și să aplique sancțiuni, în condițiile în care, cele mai multe dintre sancțiunile prevăzute de lege se aplică chiar respectivelor servicii publice, pentru ca respectivele servicii gestionează efectiv câinii fără stăpân.

Ca atare se ajunge la o situație aberantă în care serviciile specializate pentru gestionarea câinilor fără stăpân din unitățile administrativ-teritoriale ar putea/trebui să se auto-amendeze, situație în care conflictul de interes este vădit.

Totodată s-ar submina principiul legalității (serviciile publice ar fi încurajate să încalce legea, deținând și prerogativa auto-sancționării), s-ar submina principiul securității juridice, sub aspectul accesibilității și previzibilității legii și s-ar crea o situație discriminatorie și de protecție inegală în față legii a deținătorilor de câini (în special a O.N.G.-urilor care dețin adăposturi de câini) în raport cu serviciile publice de gestionare.

Prin urmare se încalcă:

- **principiul legalității, statuat de art. 1, alin. (5) din Constituția României;**
- **egalitatea în drepturi a cetățenilor, fără privilegii sau discriminări** (consfințita prin art. 16 și art. 20 din Constituție raportat la art. 1 și 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului);
- **principiul securității juridice** (care decurge din principiul legalității statuat de art. 1, alin. (5) din Constituția României) în sensul că, prin încălcarea normelor de tehnica legislativa, a fost afectată calitatea legii sub aspectul accesibilității și previzibilității;

X. Art. I, pct. 20 din legea contestată (prin care s-a modificat Anexa nr. 3 pct. 3 din Legea de gestionare) incalca Art. 148, alin. 2 din Constitutia Romaniei (raportat la art. 11, alin. (2) lit. c) din Conventia europeana privind protectia animalelor de companie ratificata prin legea nr. 60/2004) precum si principiul securitatii juridice

Conform art. I, pct. 20 din legea contestată, punctele 1, 2 și 3 din anexa nr. 3 se modifică și vor avea următorul cuprins: “*Eutanasierea câinilor se realizează conform ghidului pentru eutanasierea animalelor, aprobat de către Colegiul Medicilor Veterinari.*”

In primul rand, modificarea legislativa mai sus-mentionata este de natura să genereze insecuritate juridica subminând principiul accesibilității și predictibilității legii. Astfel, înainte de modificare, Anexa nr. 3 din OUG 155/2001 prevedea asa cum era firesc, modalitatea de eutanasiere a cainilor (“*Eutanasierea câinilor se realizează numai prin utilizarea barbituricelor, injectate intravenos numai după pierderea cunoștinței câinelui indușă prin anestezie. Câinii vor fi asistați până la constatarea decesului. Barbituricele nu trebuie să fie injectate pe cale intramusculară sau subcutanată. Pentru câinii nou-născuți calea de administrare care se utilizează este cea peritoneală. Produsele narcotice pot fi administrate și pe cale orală*”).

Dupa modificare, procedura eutanasierii a fost eliminata din lege preferandu-se o trimitere catre un **document orientativ, fara valoare de norma**, respectiv la „Ghidul de eutanasiere aprobat de Colegiul Medicilor Veterinari”. In acest sens, intentia legiuitorului manifestata la art. I, pct. 6 din legea contestată, prin care s-a modificat art. 5, alin. (2) din Legea de gestionare - „*Eutanasia este un act de sacrificare prin procedee rapide și nedureroase a cainilor prevazuti la alin. (1)*”, este golita de garantia stabilitatii, accesibilitatii și securitatii normative intrucat Colegiul Medicilor Veterinari poate modifica

oricand amenda sau chiar anula/revoca acel ghid, **modificand astfel indirect și implicit modalitatea de aplicare a Legii de gestionare.**

In alta ordine de idei indicand Ghidul de eutanasiere al Colegiului Medicilor Veterinari legiuitorul nu indica o metoda unica de eutanasiere ci mai multe metode intre care medicii veterinari sunt chemati sa aleaga in mod aleator, fapt de natura sa creeze insecuritate juridica si sa afecteze legea sub aspectul predictibilitatii si claritatii. Astfel, conform anexei la Ghidul de eutanasie, cainii pot fi ucisi cu barbiturice, sau anestezice inhalante, pot fi gazati cu CO₂, CO, pot fi injectai cu clorura de potasiu in asociere cu anestezia generala, gazati cu N₂, Ar, sau chiar impuscati cu boltul captiv penetrant, electrocutati sau injectati cu T-61 in asociere cu anestezierea obligatorie.

În al doilea rand, prevederile Anexei nr. 3 la Legea de gestionare referitoare la modul de eutanasiere a cainilor incalca art. 148, alin. (2) din Constitutie (*„Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare”*), raportat la prevederile art. 11, alin. (2), lit. c) din Conventia Europeana privind Protectia Animalelor de Companie ratificata prin legea nr. 60/2004, in sensul ca Ghidul de eutanasiere al Colegiului Medicilor Veterinari permite electrocutarea câinilor ca metodă de „eutanasiere” în timp ce Conventia o interzice.

Semnatarii prezentei cereri vă solicită să admiteti obiectile de neconstituzionalitate formulate și să trimiteți legea spre reexaminare Parlamentului, fiind imperios necesară studierea și fundamentarea temeinică a efectelor legii, actuala reglementare fiind neconstituțională, în special cu privire la măsura eutanasiei, cât și pentru fiecare din motivele care au fost arătate și dezvoltate anterior.

Cu deosebit respect,

TABEL I

cu semnături privind neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnatura
1	ANGHEL CRISTIAN IRINA	PC	<i>Florin</i>
2	VALEA MARIAN	PP-DD	<i>D</i>
3	VOICUȚIU MARCAMPBELL	PPDD	<i>M</i>
4	IOVESCU IOAN	PP-DD	<i>Ioan</i>
5	POPA CONSTANTIN	PP-DD	<i>Popa</i>
6	BRIJOREA Dumitrescu	PP-DD	<i>Brijore</i>
7	TOMA ION	PSD	<i>Tomă</i>
8	ȘAFI IOAN	PP-DD	<i>Şafi</i>
9	PELICAN Dumitru	PC	<i>Delean</i>
10	CRAIOVĂU CĂTĂLIN	PSD	<i>Cătălin</i>
11	MAGIAN VASILEU	PP-DD	<i>Magian</i>
12	ILIEȘIU LORIN	PNL	<i>Lorin</i>
13	LUCHIANI ION	PNL	<i>Luchian</i>
14	MIHAI NEAGU	PC	<i>Mihai</i>
15	BURBACA EUGEN	PC	<i>Eugen</i>
16	BUREEA MATEIU	PNL	<i>Dădea</i>
17	SEBASTIAN GRAPA	PNL	<i>Gheorghe</i>
18	IOAN GHISÉ	PNL	<i>Ioan Ghisé</i>
19	SIPĂ Ruxandra	PP-DD	<i>Ruxandra</i>
20	BUTUROIIONEL-DANIEL	PSD	<i>Dan</i>
21	ISAIĂ MARCU - OVIDIU	PNL	<i>Ovidiu</i>
22	POPESCU-TĂRICEANU SĂCIN	PNL	<i>Săchin</i>
23	TUDOR BORBU	PC	<i>Tudor</i>

SCHADOU

TABEL II

cu semnături privind neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnatura
1	NICOCĂE HASĂU	PNL	
2	Cadăr Sponard	independent	
3	MIHAI CRISTIAN DĂNUȚ	P.C.	
4	EHEGARTNER PEREL	PNL	
5	BOȚNARU FLORINEL	PPDD	
6	DUMITRESCU FLORINEL	PPDD	
7	TITUS LIVIU PASCA	PNL	
8	OBREJAT MATIAS LUCIAN	PNL	
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București 40,
România

*Telefon: (+40-21) 313 25 31
Internet : <http://www.ccr.ro>*

*Fax: (+40-21) 312 54 80
E-mail: pres@ccr.ro*

Dosar nr.1413A/2011

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
771/29.11.2011

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDICTIONALĂ
Nr. 64 92 / - 25 - 11 - 2011

SENAT
PRESUPUNGERE
Nr. 1413A/2011
Data 25 XI 2011

SENATUL ROMÂNIEI
CABINETUL PREȘEDINTELUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 70 de deputați aparținând grupului parlamentar al Partidului Social Democrat și 54 de deputați aparținând grupului parlamentar al Partidului Național Liberal cu privire la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 9 decembrie 2011, ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 14 decembrie 2011.

Vă asigurăm, Domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE
Augustin ZEGREAN

dosar 1413 A /
/2011

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDICTIONALĂ
Nr. 6491, 25 -11- 2011

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

Cabinet Secretar General

București, 25. XI. 2011
Nr. 50/5667

Domnului

**AUGUSTIN ZEGREAN
Președintele Curții Constituționale**

Stimate domnule președinte,

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem alăturat sesizarea formulată de un număr de 70 deputați aparținând Grupului Parlamentar al Partidului Social Democrat și 54 deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de ugență a Guvernului nr.155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân.

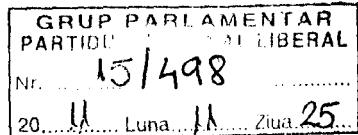
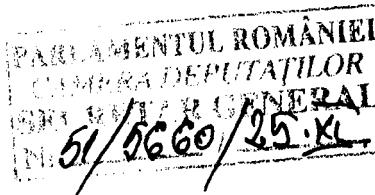
Cu deosebită considerație,

p.SECRETAR GENERAL

MARIAN ENACHE

Marian Enache

**Parlamentul României
Câmara Deputaților**

**Grupul Parlamentar al Partidului Social Democrat din Câmara Deputaților
Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal din Câmara Deputaților**

25.11.2011

Către

Secretariatul General al Camerei Deputaților

Domnului Secretar General Gheorghe Barbu

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituția României, respectiv ale art. 10 și ale art. 15, 16, 18 și următoarele din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale republicată, vă înaintăm sesizarea Grupurilor Parlamentare ale Partidului Social Democrat și ale Partidului Național Liberal referitoare la neconstituționalitatea prevederilor art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1) și alin. (2), art. 7, art. 8 alin. (3) lit. a)-d), art. 13¹, art. 13⁴ și art. 14 alin.(1) pct.b) din Legea de modificare și completare a O.U.G. 155/22.11.2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2002 , cu rugămintea de a fi înaintată la Curtea Constituțională.

Lider Grup PNL Câmara Deputaților

Lider Grup PSD Câmara Deputaților

Mircea Dușa

Parlamentul României

Camera Deputaților

București,

Către:

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Onorată Curte,

Subsemnatii, identificați în anexa prezentei cereri,

În exercitarea dreptului de a formula obiecții privind constitucionalitatea legilor înainte de promulgare,

În temeiul dispozițiilor art. 146 litera a din Constituția României, art. 15, 16, 18 și următoarele din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale republicată,

Formulăm următoarea

SESIZARE

cu privire la neconstituționalitatea prevederilor art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1) și alin. (2), art. 7, art. 8 alin. (3) lit. a)-d), art. 13¹, art. 13⁴ și art. 14 alin.(1) pct.b) din Legea de modificare și completare a O.U.G. 155/22.11.2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2002

Prin care vă solicităm să supuneți Legea de modificare și completare a O.U.G. nr. 155/22.11.2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2002, controlului de constitucionalitate, urmând să constatați neconstituționalitatea prevederilor mai sus menționate și să trimiteți legea spre reexaminare Parlamentului pentru următoarele:

CONSIDERENTE:

I. Critici de neconstitutionalitate extrinsecă

Încălcarea art. 61 alin. 2 din Constituție

În şedinţa din 22.11.2011 Camera Deputaţilor a adoptat Legea de modificare şi completare a O.U.G. 155/22.11.2001, privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.227/2002 (înregistrată sub nr. Plx. 912/2007 la Camera Deputaţilor, denumită în continuare pe scurt **Legea de gestionare**). Forma în care actul normativ a fost adoptată diferă fundamental, atât în ceea ce priveşte concepţia, cât şi în ceea ce priveşte conţinutul, de cea adoptată de Senatul României.

Faţă de forma adoptată de Senat, Camera Deputaţilor a modificat numeroase articole (16 articole în cuprinsul legii, precum şi Anexele la lege) şi a eliminat altele (4 articole în cuprinsul legii, precum şi mai multe prevederi din Anexele la lege), consecinţa fiind **dezbaterea unui act normativ cu formă fundamentală diferită, având un conținut juridic diferit, inexistent în forma dezbatută de Senat**.

Aşa cum Curtea Constituţională a statuat constant în jurisprudenţa sa (Decizia nr. 472 din 22.04.2008, Decizia nr. 710 din 6.05.2011), legea trebuie să fie rezultatul manifestării de voinţă concordante a ambelor Camere ale Parlamentului, respectarea principiului bicameralismului necesită ca o Cameră sau alta să nu fie exclusă din mecanismul legiferării.

Având în vedere diferenţele majore de conţinut şi reglementare ale actului normativ dezbatut şi adoptat de Camera Deputaţilor, faţă de forma dezbatută şi adoptată de Senat, apreciem că respectarea principiului bicameralismului, consacrat prin art. 61 alin. 2 din Constituție necesită analiza prevederilor nou introduse şi de către Senatul României, camera de reflectie.

Încălcarea Art. 115 alin. 4 din Constituție

Legea de gestionare este o propunere de completare şi modificare a unei ordonanţe de urgenţă şi nu are la bază o lege specială de abilitare, nefiind un caz excepţional ce ar impune intervenţia Guvernului în adoptarea unei măsuri urgente.

Se poate constata că, atât ordonanţa de urgenţă, cât şi legea, nu au un preambul care să justifice intervenţia legislativă în procedura de urgenţă şi lipseşte fundamentarea soluţiilor pe date statistice relevante, studiu de impact, etc.

În afara de încălcarea normelor de tehnică legislativă, care, în mod direct, nu reprezintă încălcări ale unor prevederi constitutionale, O.U.G. nr. 155/2001, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.227/2002, nu are la bază o lege specială de abilitare, cum ar fi Legea nr. 324/2001 sau Legea nr. 751/2001.

Gestionarea câinilor fără stăpân nu este o situaţie excepţională, care să necesite măsuri în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public. Fără a o desconsidera, problema câinilor fără stăpân poate fi gestionată şi rezolvată prin măsuri eficiente de către serviciile comunitare, politici publice coerente şi alocarea unor resurse adecvate, aşa cum vom arăta în cele ce urmează.

II. Critici de neconstituționalitate intrinsecă

Încălcarea art. 148 alin. 2 raportat la art. 11 alin. 1 din Constituție

Art. 148 alin. 2 din Constituție consacră principiul aplicării prioritare a dreptului comunitar asupra legii - "Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare".

Art. 11 alin. 1 din Constituție prevede la rândul său: "Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern".

Problema eutanasierii și a condițiilor în care este dispusă aceasta este principala problemă a legii. Eutanasierea este o măsură extremă, care contravine prevederilor referitoare la drepturile animalelor recunoscute de instrumente internaționale, reglementări comunitare cu caracter obligatoriu. **Legea de gestionare** prevede soluția eutanasierii, care se poate aplica curent, în masă, animalelor fără stăpân, deși ar fi trebuit să fie aplicată numai în anumite condiții limitative și stricte, cu caracter excepțional:

Art. 4. din **Legea de gestionare**: "(1) Câinii fără stăpân sunt adăpostiți în adăposturile serviciilor pentru gestionarea câinilor fără stăpân, unde vor fi cazați o perioadă de maximum 30 de zile. Populația trebuie informată în mod regulat despre existența adăpostului, programul de vizitare și posibilitatea adoptiei";

Art.5. din **Legea de gestionare** – "(1) După examinarea de către medicul veterinar de liberă practică, organizat în condițiile legii, câinii fără stăpân care sunt bolnavi grav, incurabili, irecuperaibili, câinii agresivi, astfel cum sunt definiți la art.2, alin.(1), lit.b) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.55/2002 privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.311 din 10 mai 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr.60/2003, câinii periculoși, câinii de luptă și atac, aşa cum sunt definiți la art.1, lit.a) și b) din aceeași ordonanță de urgență, lăsați în libertate, abandonati sau cărora nu le poate fi identificat apartinătorul, se eutanasiază în termen de 3 zile lucrătoare, cu respectarea prevederilor legislației sanită - veterinară în vigoare.

(2) Eutanasierea este un act medical de sacrificare prin procedee rapide și nedureroase, a câinilor prevăzuți la alin.(1) ori care nu au fost revendicați sau adoptați în condițiile și în termenele stabilite prin prezenta ordonanță de urgență";

Art. 7. din Legea de gestionare: "(1) În situația în care, după expirarea termenului de cazare prevăzut la art.4 și alin.(4), câinii nu au fost revendicați sau adoptați conform anexelor nr.4 și 5, aceștia pot fi păstrați în adăposturi, returnați în teritoriu, eutanasiati sau o combinație a acestora, conform hotărârii consiliilor locale, respectiv a Consiliului General al Municipiului București".

Eutanasierea este contrară principiilor și prevederilor Declarației Universale a Drepturilor Animalelor, proclamată în mod solemn la Paris în 15 octombrie 1978 la sediul U.N.E.S.C.O. conform căreia:

Articolul 1 – "Toate animalele au în mod egal dreptul la existență în cadrul echilibrului ecologic";

Articolul 2 – "Orice formă de viață animală are dreptul la respect".

Articolul 3 – "Nici un animal nu trebuie supus unor tratamente brutale sau unor acte de cruzime".

Articolul 5-”1.Orice animal dependent de om are dreptul la îngrijire.
2. În nici un caz el nu trebuie abandonat sau sacrificat în mod nejustificat.
3. Toate formele de creștere și utilizare a animalului trebuie să respecte fiziologia și comportamentul propriu”.

Articolul 7-”Sacrificarea oricărui animal care nu este absolut necesară, precum și orice decizie care duce la un asemenea act constituie o crimă”.

Articolul 10-”Educația și instruirea publică încă din copilărie trebuie să conducă omul la observarea, înțelegerea și respectarea animalelor”.

Eutanasia prevăzută de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.155/2001 este contrară Convenției europene pentru protecția animalelor de companie din 2003, ratificată de România la 6.08.2004 și intrată în vigoare la 1.03.2005. În acest sens trebuie făcut un efort de adevarare a legislației în materie la prevederile acestei Convenții, care statuează că:

”Articolul 12 - Reducerea numărului de animale fără stăpân
Atunci când o parte estimează că numărul de animale fără stăpân constituie pentru ea o problemă, ea trebuie să ia măsurile legislative și/sau administrative necesare pentru reducerea numărului acestora prin metode care nu cauzează dureri, suferințe sau temeri evitabile.

a) Astfel de măsuri trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
(i) în cazul în care astfel de animale trebuie să fie capturate, aceasta trebuie să se facă astfel încât să producă minimum de suferințe fizice și psihice animalelor, în funcție de natura animalului;

(ii) în cazul în care animalele capturate sunt adăpostite sau sacrificiate, aceasta trebuie să se facă în conformitate cu principiile prezentei convenții.

b) Părțile sunt obligate să respecte:
(i) identificarea permanentă a câinilor și pisicilor prin mijloace corespunzătoare care să nu producă decât dureri, suferințe sau temeri ușoare ori temporare, cum ar fi tatuarea însoțită de înregistrarea numărului, precum și de numele și adresele proprietarilor;

(ii) reducerea reproducției neplanificate a câinilor și pisicilor și încurajarea sterilizării acestora;

(iii) încurajarea persoanelor care au găsit un câine sau o pisică fără stăpân să semnaleze acest lucru autorității competente.

Articolul 13 - Excepții privind capturarea, deținerea și sacrificarea
Excepțiile la principiile stabilită în prezenta convenție, referitoare la capturarea, deținerea și sacrificarea animalelor fără stăpân, nu pot fi admise decât dacă acestea sunt inevitabile, în cadrul programelor guvernamentale de control al bolilor”.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 155/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2002, este contrară, în spiritul și litera sa, prevederilor Convenției europene pentru protecția animalelor de companie, și nu reglementează măsuri potrivit dispozițiilor acesteia (art.1, art.3, art. 4, art.5, art.14, etc.).

În Raportul explicativ la Convenția europeană pentru protecția animalelor de companie întocmit sub egida Comitetului de Miniștri ai C.E., pct. 15, lit. d se menționează că prin animale de companie se înțelege și ceea ce se desemnează în mod curent prin noțiunea de câini fără stăpân, și în consecință câinii fără stăpân trebuie să beneficieze de protecția Convenției : ”The definition of a pet animal covers: animals sharing man's companionship and in particular living in his household; animals intended for this purpose; animals kept to breed animals for this purpose; stray animals and the first generation of animals born of stray animals”.

Legea adoptată nu face referire la legislația de protecție a animalelor, nu include niciun principiu de protecție și asigurare a respectării drepturilor animalelor, și, în general, prevederile de protecție a drepturilor acestora sunt minime (ar fi fost indicată, de exemplu, introducerea unor garanții ale respectării drepturilor animalelor în proiectul de lege, cum ar fi dreptul acestora la viață, dreptul la respect, dreptul la îngrijire a oricărui animal dependent de om, principiul deținerii responsabile și a principiilor de bază pentru bunăstarea animalelor prevăzute în instrumente internaționale pe care România le-a ratificat). Se constată că "regulile de sănătate și bunăstare a animalelor" sunt menționate Comisia pentru administrație publică, amenajarea teritoriului și echilibru ecologic numai ca să justifice anumite soluții (unele chiar contrare drepturilor animalelor), niciodată afirmate explicit în textul legii!

Legea de gestionare, prin prevederile deja menționate, încalcă prevederile Tratatului de la Lisabona, conform cărora animalele sunt ființe simțitoare și trebuie tratate în consecință (art. 13 din Tratatul T.F.U.E.), aşa cum a fost semnalat prin Apelul membrilor Parlamentului European din cadrul Intergrupului pentru Protecția și Bunăstarea Animalelor din 13 martie 2011. Raportul Parlamentului European al Comisiei Europene consacrat noii strategii privind bunăstarea animalelor a fost adoptat cu o majoritate covârșitoare, confirmând, printre alte aspecte, largirea ariei și a strategiei Uniunii Europene pentru bunăstarea animalelor și protecția celor de companie. Astfel, înaintea votului final pentru proiectul de lege Plx nr.912/2007, Parlamentul European a făcut apel la Parlamentul României să voteze în spiritul European, pe baza responsabilității etice, pentru unica soluție, bazată pe strategiile Organizației Mondiale a Sănătății: PRINDERE/STERILIZARE/RETURNARE.

Încălcarea art. 1 alin (5) din Constituție

Conform prevederilor art. 1 alin. 5 din Constituție *"În România, respectarea Constituției, a supremăției sale și a legilor este obligatorie"*. Dat fiind modul defectuos prin care legiul român a efectuat procesul de elaborare / legiferare a Legii de gestionare, acesta a încălcat prevederile Legii nr. 24/2000 privind tehnica legislativă, sub următoarele aspecte:

- A instituit reglementări care privesc câinii identificați/cu stăpân/deținător în condițiile în care reglementări ale condițiilor de deținere și bunăstare a acestor animale există în Legea nr. 205 de protecție.
- Prevederile Legii de gestionare nu au fost corelate cu prevederile Legii 205 de protecție, încalcându-se astfel art. 13 lit. a din Legea nr. 24/2000.
- A instituit o reglementare a situației câinilor abandonati, în condițiile în care abandonul este deja reglementat și sancționat (ca infracțiune) prin Legea 205 de protecție iar câinele "abandonat" căruia î se identifica deținătorul este un "câine cu stăpân/deținător" supus reglementarilor Legii 205 de protecție (în conformitate cu această lege, deținătorul va fi sancționat cu amendă penală sau închisoare, animalul va fi confiscat și cazat în adăposturile primăriilor până la adoptie sau valorificare - nu va fi eutanasiat).

Încălcarea art. 1 alin (1) și art. 53 din Constituție

Legea de gestionare, prin prevederile anterior menționate, creează un cadru instituțional injust, și, sub masca unei aşa zise legitimități democratice, conduce la eutanasia câinilor fără stăpân, practică administrativă neunitară și încălcarea drepturilor animalelor.

Proportionalitatea măsurii eutanasierii câinilor fără stăpân, dispuse de **Legea de gestionare** poate fi privită din două perspective: în privința pretinsei necesități a eutanasierii, prevederile legale sunt contrare principiului constituțional al proporționalității, măsura legiferată nefiind proporțională (cu situația care a determinat-o); din punctul de vedere al cadrului instituțional, reglementarea procedurilor de decizie "democratică" înălțătură practic, cu totul, dreptul la viață al câinilor fără stăpân și conduce la o practică administrativă neunitară la nivel național, fiecare consiliu local având dreptul să aleagă sau nu „soluția” eutanasierii.

Eutanasierea trebuie să rămână o măsură excepțională, care se dispune în condiții excepționale, fiind încurajată soluția viabilă a reducerii reproducției neplanificate a câinilor prin sterilizarea acestora.

Eutanasierea, ca politică publică a serviciilor care gestionează câinii fără stăpân, se dispune numai în condițiile în care a au fost epuizate toate soluțiile legale și administrative, iar sacrificarea animalelor fără stăpân se impune în cadrul unor programe de control a bolilor.

Eutanasierea este totdeauna individuală și nu colectivă. Nu pot decide comunitățile, oricât de legitim și democratic ar părea, eutanasierea câinilor fără stăpân.

Orice persoană care deține un animal de companie sau care are grija de un animal de companie trebuie să fie responsabilă de sănătatea și bunăstarea acestuia. La fel și autoritățile publice.

Este necesară reglementarea clară și explicită a obligațiilor autorităților publice, mai ales în ceea ce privește identificarea și sterilizarea câinilor fără stăpân, precum și a unor criterii și standarde minime de orientare a politicilor publice care să respecte drepturile animalelor.

Practic, se realizează o distorsiune a unui veritabil mecanism democratic-puterea de decizie a comunităților locale - prin crearea unui cadru instituțional, profund neconstituțional, care favorizează eutanasierea! ROMANIA ESTE UN STAT UNITAR, NU FEDERAL. LEGEA TREBUIE SĂ SE APLICE UNITAR, LA FEL, LA NIVEL NAȚIONAL!

Dorim să semnalăm și un efort de justă reglementare: "Parlamentul European a adoptat în sesiunea plenară de la Bruxelles declarația scrisă a eurodeputatelor Daciana Sârbu (P.S.D.) și Adina Vălean (P.N.L.) care solicită măsuri eficiente și corecte, în plan european, pentru rezolvarea problemei câinilor vagabonzi. Declarația inițiată alături de eurodeputații Elisabeth Jeggle, Raül Romeva și Rueda și Janusz Wojciechowski – îndemnă statele membre să adopte strategii privind gestionarea populației canine, care să cuprindă măsuri precum STERILIZAREA ANIMALELOR CU ȘI FĂRĂ STĂPÂN, legi privind controlul câinilor și promovarea principiului DEȚINERII RESPONSABILE de animale de companie. Acțiunea a pornit de la amenințarea reprezentată de câinii fără stăpân la adresa sănătății și a siguranței publice, în mai multe țări membre UE, precum și de la realitatea măsurilor ineficiente,

lipsite de rezultate și adesea marcate de cruzime la adresa animalelor, aplicate sau planificate de unele state precum România. Europarlamentarii urmăresc, prin inițiativa lor, generarea de politici coordonate, eficiente, concordante cu legile comunitare și ferite de excese, la nivelul întregii Uniuni Europene" (Declarația din 14 septembrie 2011 a Intergrupului pentru Protejarea Animalelor a Parlamentului European).

Decizii diferite ale comunităților locale pot conduce, pe lângă aplicarea neunitară la nivel național, și la efecte adverse decât cele urmărite prin adoptarea legii, întrucât, de exemplu, câinii fără stăpân pot pleca din comunitatea care a decis eutanasierea, pot circula și găsi adăpost în comunitățile (învecinate) care au decis returnarea. Însuși mecanismul de "consultare și decizie" ridică sensibile probleme, de genul: cum se vor realiza acestea, asupra căror probleme vor decide comunitățile (de exemplu, a alocării fondurilor necesare), etc. Potrivit art. 1 alin. (1) din Constituție, România este un stat național unitar, iar o practică administrativă diversă poate crea tulburări însemnante în activitatea administrației publice.

Mentionăm, nu în ultimul rând, neconcordanța cu anumite prevederi ale Legii nr.205/2004 privind protecția animalelor potrivit cărora uciderea animalelor se dispune numai în cazul prevăzut de art. 10 alin. 2 (în cazul unui *"animal bolnav ori rănit, pentru a-l scuti de suferințe fizice și psihice inutile"*).

Încălcarea art. 1 alin. 3 și art. 15 alin. 1 Constituție

Eutanasierea câinilor fără stăpân, aşa cum este reglementată de *Legea de gestionare*, este o măsură care contravine demnității și liberei dezvoltări a personalității umane, valori, principii și libertăți publice garantate de Constituție.

Eutanasierea câinilor fără stăpân, dispusă în alte condiții decât cele excepționale, contravine demnității umane, ca valoare constituțională supremă, afirmată de Curtea Constituțională în numeroase rânduri (Decizia nr. 62 din 8 ianuarie 2007 a Curții Constituționale).

Eutanasierea este o măsură violentă, traumatizantă, care împiedică libera dezvoltare a personalității umane.

Legea are o profundă semnificație și suscită puternice emoții pentru cetățenii iubitori de animale, care au reacționat justificat față de efectul previzibil al proiectului de lege și al măsurii eutanasierii în masă a câinilor fără stăpân. Nu este de neglijat nici impactul negativ asupra imaginii României, comunitatea internațională sesizând faptul că legea nu oferă protecția necesară prevăzută la un nivel minim de legislația privind drepturile animalelor, ci se recurge la soluția extremă a eutanasierii.

Încălcarea art. 35 alin. 1 din Constituție

Legea de gestionare, prin prevederile referitoare la eutanasierea câinilor fără stăpân, contravine dreptului la un mediu sănătos și echilibrat ecologic.

Trebuie subliniat că Proiectul inițiatorului, adoptat de Senatul României conținea soluția eficientă a sterilizării, care, dacă ar fi fost adoptată și implementată într-un timp scurt, ar fi putut constitui în mod real soluția la problema câinilor fără stăpân.

Eutanasierea în masă a câinilor fără stăpân, chiar și sterilizarea în masă a câinilor cu stăpân, de rasă comună, vor constitui intervenții masive de natură să perturbe echilibrul ecologic, să pericliteze însăși existența acestei rase de câine (rasa comună).

Dreptul la un mediu sănătos implică existența unui număr suficient de adăposturi publice și reglementarea obligației autorităților publice locale să respecte drepturile animalelor.

Este extrem de criticabilă eliminarea Anexelor din proiectul de lege adoptat de Senatul României (Anexa 1) referitoare la standardele pe care trebuie să le îndeplinească adăposturile publice pentru câinii fără stăpân. În condițiile actuale oferite de adăposturile publice, este nerecomandat (cel puțin pentru populația Tânără) să fie ținută în adăposturi. Fiind o reglementare specială, ar fi utilă reglementarea unor obligații ale autorităților locale (pentru sterilizarea, prevenirea abandonului, identificarea câinilor fără stăpân, etc.). Câinii fără stăpân sunt în răspunderea comunității, și se impun, în primul rând, măsuri pentru prevenirea, gestionarea performantă, educație și protecție, nu pentru eutanasiere.

(Ne)reglementarea clară și explicită a obligaților autorităților publice, mai ales în ceea ce privește identificarea și sterilizarea câinilor fără stăpân, precum și a unor criterii și standarde minime de orientare a politicilor publice care să respecte drepturile animalelor în condițiile reglementării eutanasiei aduce atingere dreptului la un mediu sănătos (art. 7).

(Ne)reglementarea clară și explicită a standardelor și condițiilor de îngrijire din adăposturile publice astfel încât câinilor fără stăpân să li se asigure toate condițiile, îngrijirile și atenție, hrana și apă în cantitate suficientă, precum și posibilitatea de mișcare în aer liber în condițiile reglementării eutanasiei aduce atingere dreptului la un mediu sănătos (art. 7).

În condițiile în care numărul de adăposturi este insuficient (fără a mai aduce în discuție condițiile din adăposturile publice sau problemele legate de alocarea fondurilor necesare), este previzibil că soluția eutanasierii va fi luată de comunitățile locale în lipsa unui cadru instituțional adecvat care să respecte drepturile animalelor (art. 7).

Semnalăm și o gravă tendință din partea autorităților locale de a opta ab initio pentru eutanasie, lipsa unor programe de informare și de educare pentru a promova conștientizarea și cunoașterea dispozițiilor și principiilor de protecție a animalelor, precum și lipsa unei culturi care să respecte și să promoveze drepturile animalelor.

Rezolvarea eficientă și de durată a situației câinilor fără stăpân nu poate avea la bază mai multe metode care, cumulate fiind, să conducă la practici neunitare. Faptul că legiuitorul a optat pentru legiferarea mai multor posibilități egale ca rang de prioritate – anume păstrarea în adăposturi, returnarea în teritoriu, eutanasierea sau o combinație a acestora - dar care din cauza aplicării neunitare vor conduce la grave dezechilibre previzibile, se concretizează în mod indubitat în încălcarea dreptului populației la un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic.

ORGANIZAȚIA MONDIALĂ A SĂNĂTĂȚII, venind tocmai în sprijinul asigurării sănătății populației, printr-un studiu efectuat încă în perioada 1981-1988, A CONCLUZIONAT CĂ UNICA SOLUȚIE PENTRU CONTROLUL POPULAȚIEI CANINE ESTE

STERILIZAREA ȘI NU “PROGRAMELE DE EUTANASIERE CARE SUNT ATÂT INEFICIENTE, CÂT ȘI COSTISITOARE”. Ca atare, pe lângă gravitatea faptului că legiuitorul român a înțeles că prin Legea de gestionare să ignore cu desăvârșire recomandările și concluziile Organizației Mondiale a Sănătății, acesta a periclitat și a încălcat în consecință dreptul populației consfințit prin art. 35 alin. 1 din Constituția României.

Nu în ultimul rând, evidențiem faptul că una dintre măsurile propuse de legiuitor prin articolul ante - menționat, anume eutanasia animalelor, altele decât cele bolnave incurabil, practicată de către medicii veterinari, este de natură să determine suspendarea profesiunii de medic veterinar.

Astfel, în conformitate cu art. 50 al Codului Deontologic Medical - Veterinar din 24 octombrie 2010, publicat în Monitorul Oficial 147 din 1 martie 2011, “*ale căror prevederi sunt obligatorii în exercitarea profesiunii de medic veterinar*”:

“Medicul veterinar se va abține să practice eutanasia, cu excepția cazurilor când aceasta pune capăt suferințelor unui pacient irecupерabil. Eutanasia se va efectua prin metode aprobate de Colegiul Medicilor Veterinari, care în mod cert nu implică suferințe suplimentare pacientului.”

În conformitate cu art. 22, din Legea nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiunii de medic veterinar cu modificările și completările ulterioare, în cazul desfășurării unor activități ce contravin normelor Codului de Deontologie Medical - Veterinară, **exercitarea profesiunii de medic veterinar “devine nedemnă și se suspendă”**.

Încălcarea art. 26, art. 44 și art. 136 alin. 5 din Constituție

Art. 8 alin. 3 lit. a) - d) din **Legea de gestionare** stabilește condițiile pentru adoptia câinilor fără stăpân : ”(3) Adopția câinilor din adăposturi se face cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții: a) prezentarea de către adoptator a dovezii spațiului din care să rezulte condițiile corespunzătoare de creștere și adăpostire a câinilor; b) prezentarea de către adoptator a dovezii resurselor materiale pentru creșterea și întreținerea câinilor; c) prezentarea de către adoptator a acordului asociațiilor de proprietari sau, după caz, a vecinilor, în cazul adoptării a mai mult de doi câini; d) achitarea taxei prevăzute la alin.(2).”

Legea de gestionare impune totodată limitări injuste ale dreptului de proprietate privată. Legea descurajează adoptările și creează condiții injuste pentru adoptia câinilor fără stăpân. Apreciem că legiuitorul a depășit limitele unei reglementări rezonabile în ceea ce privește condițiile (cumulativ) impuse privind numărul de câini dintr-o proprietate privată (nu mai mult de 2), acordul Asociației sau vecinilor, dovada spațiului și a resurselor materiale, plata unei taxe, finalitatea fiind o îngrădire nejustificată, neproporțională, care înseamnă lipsirea titularului său de un drept absolut și garantat.

Folosind raționamentul reduction ad absurdum, precedentul ar putea duce, după aceeași logică, și chiar în practica administrativă, la impunerea condiției acordului vecinilor chiar și în cazul adoptiei altor animale (pisici, etc.) sau adoptiei mai multor copii!

Condițiile injuste pentru adoptia câinilor fără stăpân constituie totodată o restrângere neproporțională a unui drept și o atingere a vieții private, căreia î se circumscrie acest comportament (creșterea animalelor într-un spațiu privat). Nu poate fi limitat dreptul de a crește un număr de câini într-un spațiu privat și preferințele cetătenilor de a crește un număr mai mare de doi câini.

De asemenea, nu este echitabil să se ceară bani pentru adoptia câinilor fără stăpân, ci aceasta adoptie trebuie încurajată, nicidcum să se pretindă plata cheltuielilor de întreținere și adăpostire. În privința actelor necesare adoptiei, trebuie să se țină cont de faptul că, atunci când un câine de rasă este cumpărat de la magazin, cumpărătorului nu i se cer documente justificative și, în niciun caz, documente prin care să arate ca persoana dispune de resurse materiale (salariul este confidențial).

Încălcarea art. 16, art. 21, art. 51, art. 44 și art. 136 alin. 5 din Constituție

Art. 5 alin. 1 din **Legea de gestionare** deja menționat prevede un **termen extrem de scurt (3 zile)** pentru eutanasierea câinilor cu potențial agresiv, termen care nu asigură exercitarea dreptului de petiționare și a accesului la justiție și constituie o încălcare a dreptului de proprietate privată.

Legea de gestionare ar fi trebuit să prevadă un termen extrem de scurt pentru ridicarea câinilor cu potențial agresiv, care, desigur, nu pot fi lăsați nesupravegheați, și nu pentru eutanasierea acestora. În această categorie se pot regăsi câinii cu stăpân, care au fost pierduți, și sunt proprietate particulară (câini de rasă Pitbull, Rothweiller, etc.).

Practic acest **termen foarte scurt** împiedică proprietarul câinelui pierdut să petiționeze și să obțină în timp util un răspuns (termenul general de răspuns din partea autorităților fiind de 30 de zile).

Termenul extrem de scurt (3 zile) împiedică accesul la justiție, procedurile judiciare fiind, de regulă, mult mai îndelungate.

Un câine pierdut sau aparent lăsat în libertate rămâne, totuși, proprietatea unui apartinător. Așadar, dacă animalul este ridicat, dus într-un adăpost și eutanasiat în 3 zile, proprietarul nu are suficient timp la dispoziție să își recupereze câinele (existând și situații de forcă majoră, etc.). Cetățeanului respectiv î se îngrädește astfel dreptul la justiție. Termenul extrem de scurt face ca măsura să fie reglementată excesiv, în aceste cazuri, și să aibă natura unei veritabile confiscări întrucât se pot stabili sancțiuni contravenționale, etc. pentru lăsarea nesupravegheată a unui câine agresiv. Legiuitorul trebuia să delimitizeze clar noțiunile legale de câine fără stăpân și câine pierdut (astfel, nu orice câine pierdut este un câine fără stăpân, și, în condițiile în care serviciile publice competente nu sunt obligate să identifice proprietarul, tratamentul aplicabil câinilor fără stăpân se aplică oricărui câine pierdut).

Legea de gestionare conține prevederi care creează condiții de inegalitate pentru diferitele categorii de deținători de animale, discriminatorii, precum și soluții net defavorabile, injuste, pentru problema câinilor fără stăpân.

Toate interdicțiile și condițiile impuse de art. 8 alin. 3 lit. a-d din **Legea de gestionare** pentru adoptia câinilor fără stăpân nu sunt aplicabile în cazul în care

câinii de rasă care sunt achiziționați din crescătorii, magazine, etc., și pentru care nu există nici restricții, nu se solicită dovezi de spațiu și venit, acordul vecinilor, limitarea numărului, etc.

Este evident că proprietarii câinilor fără stăpân sunt discriminați, și adopția acestora descurajată! Proprietarii câinilor fără stăpân sunt discriminați și în raport cu proprietarii altor specii de animale fără stăpân (pisici, etc.), care intră sub incidența Legii nr. 9/2008, care interzice eutanasia animalelor fără stăpân. Câinilor fără stăpân li se aplică în mod nejustificat un tratament diferit (eutanasia) în comparație cu celelalte specii, ceea ce conduce la o brutală inegalitate de tratament, cu consecințe discriminatorii pentru proprietari.

Încălcarea art. 44 și art. 136 alin. 5 din Constituție

Art. 13⁴ din **Legea de gestionare** stabilește obligația de sterilizare a câinilor cu sau fără stăpân aparținând rasei comune, fără ca exceptiile de la această obligație să fie indicate explicit : "Este obligatorie sterilizarea câinilor cu sau fără stăpân aparținând rasei comune, metișii acestora, exceptie făcând exemplarele cu regim special prevăzute în normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanței de urgență."

Obligația de sterilizare a câinilor cu sau fără stăpân aparținând rasei comune, fără excepție, este o măsură excesivă, care încalcă dreptul de proprietate privată.

În condițiile în care proprietarii nu pot asigura pui pentru câinii de rasă comună pe care îi dețin se încalcă dreptul de proprietate privată, în ceea ce privește atributile sau prerogativele sale : posesia, folosința și dispoziția.

Datorită intervenției masive asupra acestei populații canine, există pericolul dispariției acestei rase. Deși în prezent este mult blamată, rasa comună este valoroasă prin rezistența genetică, metabolism puternic, caracter bland și echilibrat, rezistență la boli, inteligență și puterea de adaptare, calități atestate de studii etologice internaționale. și această rasă are în mod egal dreptul la existență în cadrul echilibrului ecologic potrivit reglementărilor de protecție a drepturilor animalelor, iar acest drept ar fi putut fi asigurat prin reglementarea unei taxe de mărtă. Totodată, legiuitorul nu menționează vîrstă la care, biologic și, din punct de vedere medical, un câine să fie sterilizat.

Art.14 alin. 1, pct. b) din **Legea de gestionare** prevede: „Constituie contravenții următoarele fapte și se sănctionează după cum urmează: ... b) nerespectarea dispozițiilor prevăzute la art.1, art.3, art.4, art.6, alin.1, art.7 alin.(2) și (3), art.8 alin.(1) și (4), art.13³, art. 13⁴, art.13⁶, art.13⁷, art.13⁸, precum și a condițiilor prevăzute în declarația –angajament, cu excepția abandonului, cu amenda de la 5 000 lei la 10 000 lei.” Așa cum este construit textul legii, se înțelege că și pentru un pui în vîrstă de o lună de zile, nesterilizat, proprietarul poate fi amendat.

Art. 13¹ din **Legea de gestionare** stabilește : "Se interzice creșterea și adăpostirea câinilor pe domeniul public, în locuri publice sau în spații adiacente acestora, în afara proprietății stăpânului sau a deținătorului acestuia."(subl.ns.)

Câinii crescuți/adăpostiți/ținuți într-un "spațiu adiacent locului public și/sau domeniului public", "aflați în afara proprietății deținătorului" se pot afla în orice spațiu (îngrădit sau nu), inclusiv o proprietate privată, un domeniu public-privat, un teren

deținut de o regie autonomă, o parcare privată etc., dar și pe un teren al unei instituții publice, al unei universități, cămin studențesc adică un spațiu în care animalul este acceptat. Prin urmare creșterea/îngrijirea/ținerea câinilor altundeva decât pe domeniul public sau în locurile publice NU POATE FI interzisă.

Se îngrădește posibilitatea returnării în teritoriu a câinilor (posibilitate prevăzută în *Legea de gestionare* prin art. 7 alin. 1), deoarece eventualii ocrotitori ai acestora ar putea fi sancționați contraventional pentru îngrijirea câinilor re-teritorializați.

Art. 13² alin. 1 („*Relocarea sau abandonarea, pe domeniul public sau în spațiile adiacente acestuia, a câinilor adoptați și/sau revendicați de persoane fizice sau juridice este interzisă*“) și alin. (2) („*Abandonarea de către proprietar a câinilor și puilor acestora este interzisă*“) conține o dublă reglementare pentru că abandonul este reglementat (infracțiune) de Legea 205 de protecție și se pedepsește în conformitate cu legea respectivă.

Art. 13³ („*Instituțiile publice care cresc, adăpostesc sau țin provizoriu câini sunt direct răspunzătoare, prin reprezentantul lor legal, de respectarea legislației sanitare veterinare în vigoare și a prezentei legi*“) conține o supra-reglementare/dublă reglementare ce depășește sfera de reglementare a acestei legi deoarece: câinii indicați nu sunt „câini fără stăpân“ și ca atare deținătorii lor trebuie să respecte numai reglementările Legii 205 de protecție; Nu poate fi obligat reprezentantul legal al instituțiilor publice să fie direct răspunzător de respectarea legislației ci deținătorul câinelui (așa cum este definit în Legea 205 de protecție).

Art. 13⁷ („*În adăposturile serviciilor de gestionare a câinilor fără stăpân, după examinarea acestora de către medicul veterinar, vor fi recuperate exemplarele clinic sănătoase, neagresive, cu boli ușor tratabile, fără diferențe de sex, vârstă, talie, precum și exemplarele cu regim special*“) este discriminatoriu și are un conținut ambiguu, tendențios. Astfel: sintagma „*vor fi recuperate exemplarele clinic sănătoase*“ nu are niciun sens iar reglementarea intră în contradicție cu art. 5 al Legii nr. 205 de protecție conform căruia, toți câinii trebuie tratați medical, hrăniți, adăpați, îngrijiți etc. Prin coroborarea acestui articol cu art. 5 alin. 1, rezultă că toți câinii care nu sunt clinic sănătoși (au afecțiuni care nu sunt ușor tratabile) pot fi omorâți.

„*Exemplarele cu regim special*“ pot fi „*recuperate*“ (inclusiv cele bolnave, agresive sau periculoase) față de celealte exemplare (care pot fi inclusiv bolnave, agresive sau periculoase) care nu au „*regim special*“.

Art. 13⁸ („*Proprietarii și deținătorii de câini au obligația de a menține igiena în spațiile publice, în spațiile adiacente acestora, în holurile și căile de acces ale spațiilor locative*“) conține o supra-reglementare discriminatorie. Toată lumea are obligația de a menține igiena în spațiile respective, nu numai deținătorii de animale (conform acestui articol, *per a contrario*, o persoană care nu deține câini nu e obligată să păstreze igiena în zonele respective).

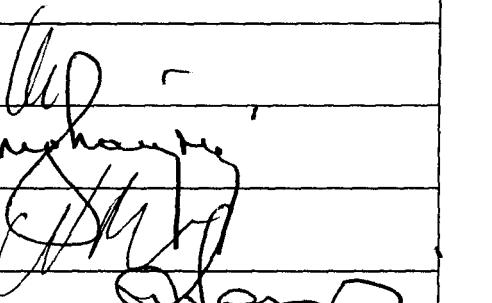
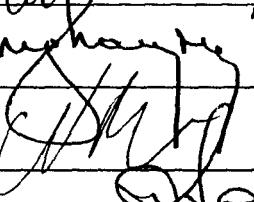
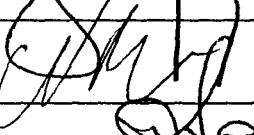
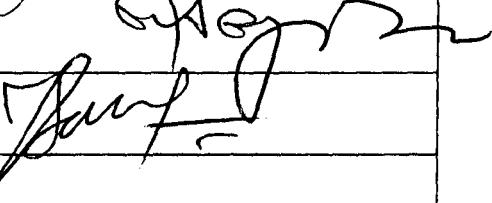
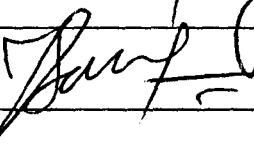
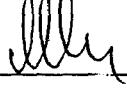
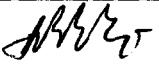
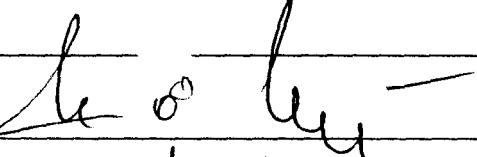
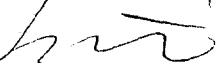
Interdicția de creștere și adăpostire a câinilor în spațiile adiacente domeniului public încalcă dreptul de proprietate privată, întrucât este posibil ca proprietarii terenului adjacent blocului de locuințe, constituți într-o Asociație de proprietari, în majoritatea lor, să dorească să crească și să adăpostească, în condiții supravegheate, civilizate, câini fără stăpân (soluție posibilă, întrucât legea prevede soluția returnării acestora). În cazul în care legea nu permite acest lucru în spațiul

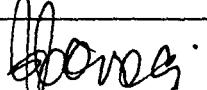
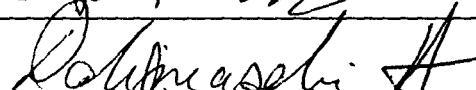
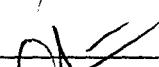
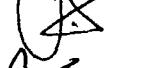
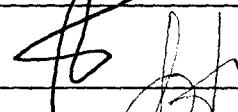
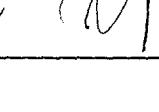
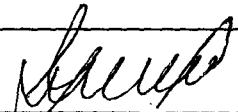
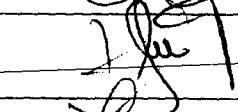
adiacent domeniului public, aflat în proprietate privată (proprietate comună indiviză), se încalcă un drept absolut și garantat.

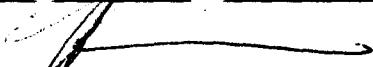
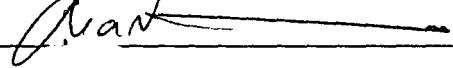
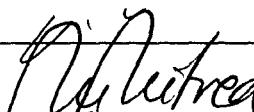
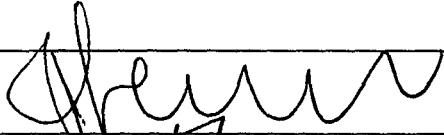
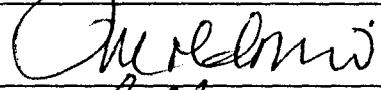
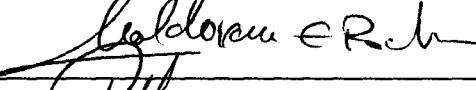
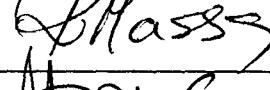
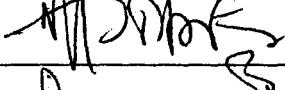
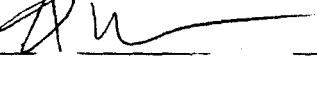
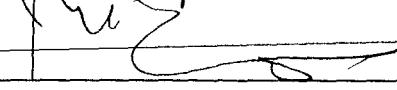
Față de toate aceste aspecte, vă rugăm să constatați neconstitutionalitatea prevederilor art. 4 alin.(1), art. 5 alin. (1) și alin. (2), art. 7, art. 8 alin. (3) lit. a)-d), art. 13¹, art. 13⁴ și art.14 alin.(1) pct.b) din Legea de modificare și completare a O.U.G. 155/22.11.2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2002.

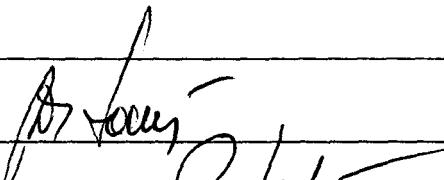
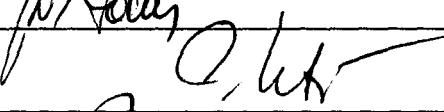
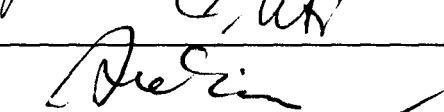
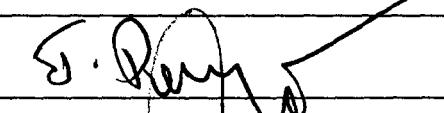
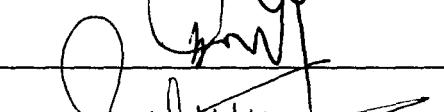
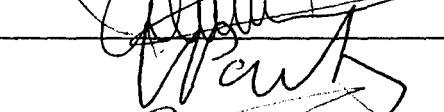
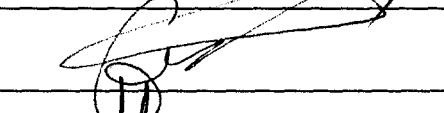
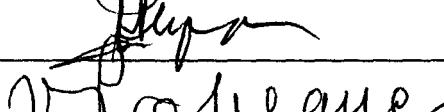
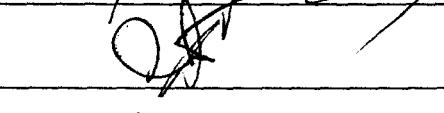
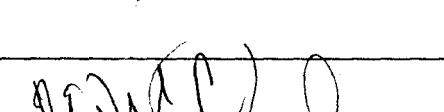
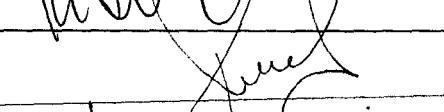
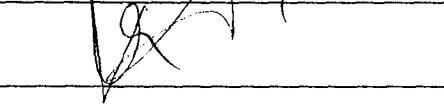
DOMNULUI PREȘEDINTE AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

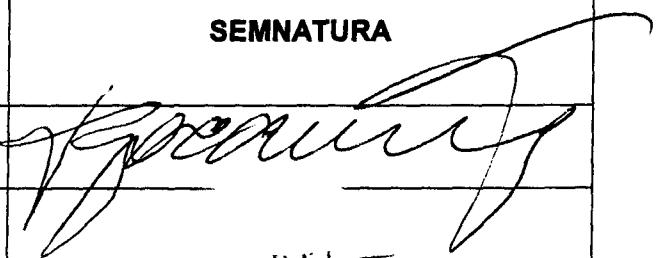
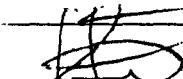
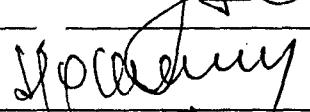
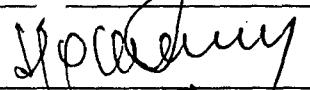
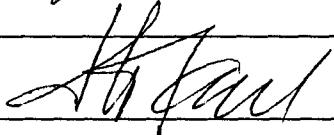
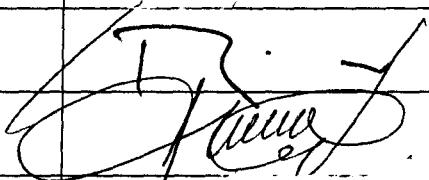
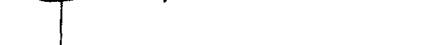
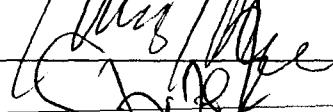
DEPUTATI, IESI, SEMNATORI SI SENATORII REPREZINTA
 LA NECOMITUITI, ORAZ TATEA PRET. ALB. 4 DATOR(1),
 ART 5 art(1) si art(2), ART. 7, ART. 8 art(3) ur. a)-d),
 ART. 13¹, ART 13² si ART. 14, art(11 pct. 5) din LEGER
 DE MODIFICARE SI COMPLETARE a O.U.G. 155/22.11.2001
 DIN V. APPROBAREA PROGRAMULUI DE GESTIONARE
 A CAUTILOR FARA STAPAN, APPROBATA CU MODIFICARI
 SI COMPLETARI PRIN LEGER MR. 207/2002

Nr. crt.	NUME SI PRENUME	SEMNATURA
1.	ANA Gheorghe	
2.	ANTOCHI Gheorghe	
3.	BĂNICIOIU Nicolae	
4.	BEJINARIU Eugen	
5.	BLEOTU Vasile	
6.		
7.	BOBES Marin	
8.		
9.	BURCAU Doina	
10.		
11.	CĂLIN Ion	
12.	CHIRITA Dumitru	
13.	CHISALITA Ion Narcis	
14.	CINDREA Ioan	
15.	CIOCAN Gheorghe	

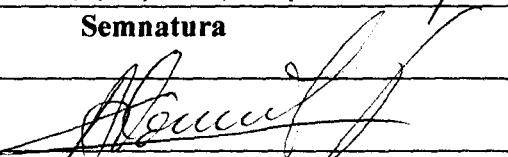
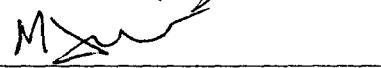
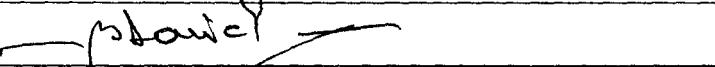
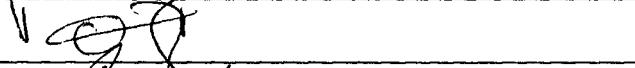
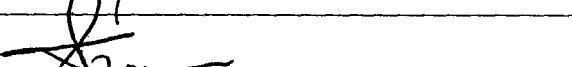
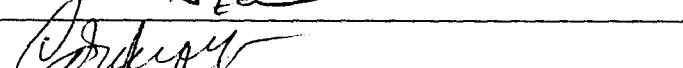
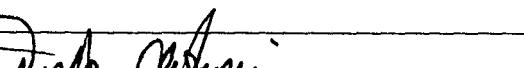
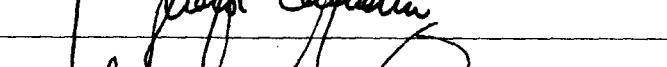
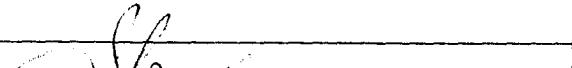
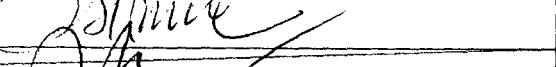
Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
16.	COCLICI Radu Eugeniu	
17.	COVACI Dorel	
18.	CRISTEA Victor	
19.	DAMIAN Ioan	
20.	DOLINEASCHI Andrei	
21.		
22.	DRĂGHICI Sonia Maria	
23.	DUMITRACHE Ileana-Cristina	
24.	DUMITRESCU Cristian-Sorin	
25.	DUMITRU Ion	
26.	DUSA Mircea	
27.	GEORGESCU Filip	
28.	GHIVECIU Marian	
29.		
30.	GRAMA Horia	
31.	HREBENCIUC Viorel	
32.	IANCU Iulian	
33.	IORDACHE Florin	
34.	ITU Cornel	
35.	JIPA Florina-Ruxandra	

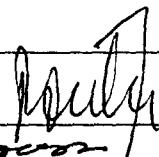
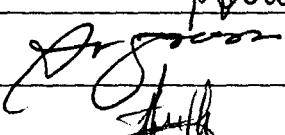
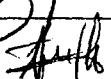
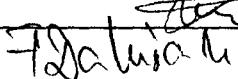
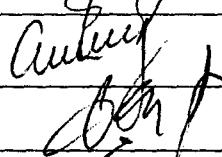
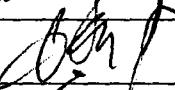
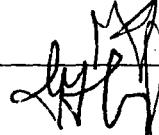
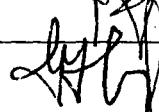
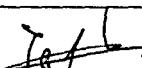
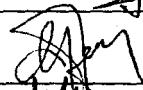
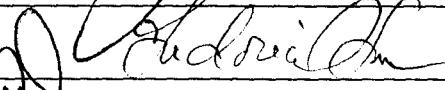
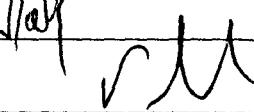
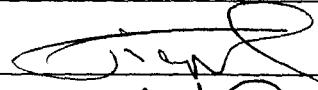
Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
36.		
37.	LUP Silvestru- Mircea	
38.	MACALEȚI Costică	
39.	MANDA Iulian Claudiu	
40.		
41.		
42.	MITREA Manuela	
43.	MOCANU Adrian	
44.	MOCANU Vasile	
45.	MOCIOALCA Ion	
46.	MOLDOVAN Carmen Ileana	
47.	MOLDOVAN Emil Radu	
48.	NASSAR Rodica	
49.	NĂSTASE Adrian	
50.	NEACSU Marian	
51.	NECHIFOR Cătălin Ioan	
52.		
53.	NICA Dan	
54.	NICA Nicolae-Ciprian	

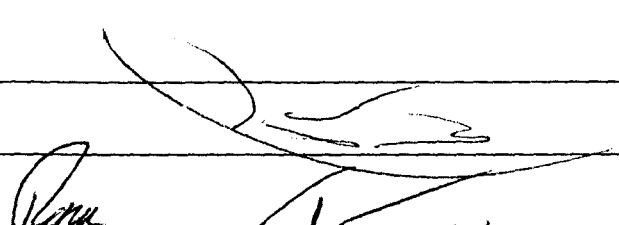
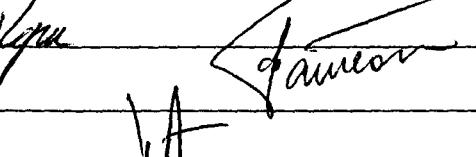
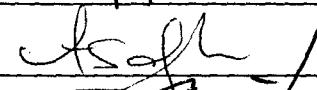
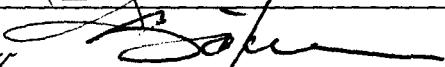
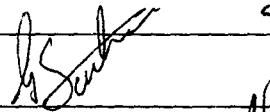
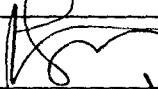
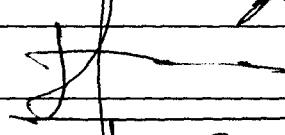
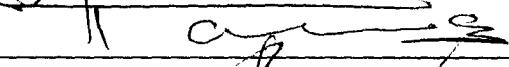
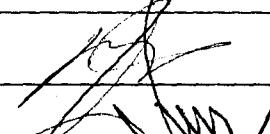
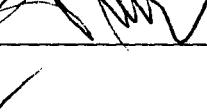
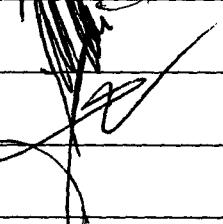
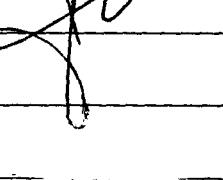
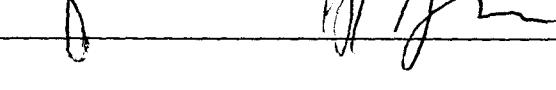
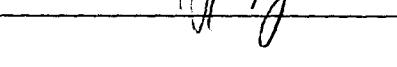
Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
55.		
56.	NICULESCU-MIZIL STEFĂNESCU-THOME Oana	
57.	NISTOR Laurentiu	
58.	NITA Constantin	
59.	NOSA Iuliu	
60.	PANTIRU Tudor	
61.	PASLARU Florin Costin	
62.	PETRESCU Petre	
63.	PONTA Victor Viorel	
64.	POP Georgian	
65.	POPA Florian	
66.	POPEANGĂ Vasile	
67.	POPESCU Dan-Mircea	
68.	RATOI Neculai	
69.		
70.	RIZEA Cristian	
71.	ROMAN Ioan Sorin	
72.	ROSCA Lucretia	

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
73.	SOCACIU Victor	
74.		
75.	STAN Ioan	
76.	STAN Ion	
77.	STAN Nicolae	
78.	STANCIU Anghel	
79.	STRAGEA Sorin Constantin	
80.	SURUPACEANU Mugurel	
81.	STEFAN Viorel	
82.	TATARU Florin-Cristian	
83.	TEODORESCU Horia	
84.		
85.	TUDOSE Mihai	
86.	VASILE Aurelia	
87.		
88.	VLASE Petru Gabriel	
89.	VLADOIU Aurel	
90.	VOICU Mădălin-Stefan	
91.	ZGONEA Valeriu Stefan	

Lista de semnături ale deputaților pentru sesizarea la Curtea Constituțională
 CU PLIVIRE LA MECOMAT. PREV. ART. 4, alin. (1), art. 5, alin. (1) și alin. (2)
 ART. 7, ART. 8, alin. (3), lit. a) - d) art. 131, art. 134 și art. 14, alin. (1) pct. b) din
 LEGEA DE MODIFICARE A COMPLETAREA PROGR. DE COMPOZITIE A CĂRȚIICOR FAFI
 A PROBATEI PROGR. DE COMPOZITIE A CĂRȚIICOR FAFI
 APROBATĂ CU NOMF. SÌ COMPLETAȚI PÂNĂ LA 22.11.2001 PR
 APROBATĂ CU NOMF. SÌ COMPLETAȚI PÂNĂ LA 22.11.2001

NR.. CRT.	Deputat	Semnatura
1.	Adomniței Cristian	
2.	Almajanu Marin	
3.	Andon Sergiu	
4.	Atanasiu Teodor	
5.	Berci Vasile	
6.	Bordeianu Dan	
7.	Bot Octavian	
8.	Buda Viorel	
9.	Budurescu Daniel	
10.	Buican Cristian	
11.	Calimente Mihăiță	
12.	Cazan Mircea	
13.	Câmpeneanu Mariana	
14.	Chițoiu Daniel	
15.	Chiuariu Tudor	
16.	Ciucă Liviu-Bogdan	
17.	Cristian Horia	
18.	Dobre Ciprian	
19.	Dobre Victor Paul	

20.	Donțu Mihai Aurel	
21.	Dragomir Gheorghe	
22.	Dumitrică George	
23.	Fenechiu Relu	
24.	Florea Damian	
25.	Gabor Gheorghe	
26.	Gavrilescu Grațiela	
27.	Gerea Dominic Andrei	
28.	Gorghiș Alina	
29.	Gust Florentin	
30.	Holban Titi	
31.	Horj Pavel	
32.	Irimescu Mircea	
33.	Jolța Nicolae	
34.	Lupu Mihai	
35.	Motreanu Dan	
36.	Nicolăescu Eugen	
37.	Orban Ludovic	
38.	Palăr Ionel	
39.	Palașca Viorel	
40.	Pieptea Cornel	
41.	Plăiașu Gabriel	
42.	Pocora Cristina	

43.	Pop Virgil	
44.	Popa Marius Octavian	
45.	Popescu Tăriceanu Călin	
46.	Potor Călin	
47.	Săftoiu Adriana	
48.	Săpunaru Nini	
49.	Scutaru George	
50.	Stroe Ionuț Marian	
51.	Stroe Radu	
52.	Ştirbu Gigel	
53.	Taloș Gheorghe Mirel	
54.	Tîmpău Radu	
55.	Tintean Ioan	
56.	Jurcanu Florin	
57.	Tuşa Diana Adriana	
58.	Uioreanu Horea Dorin	
59.	Varga Ana Lucia	
60.	Voicu Mihai	